

מורה חדש (אורי קלר)
 עתון יומי כללי מסלולי בשפה העברית
 העורך: ד"ר א. מרמור המהמור: ד"ר ש. המירל: מורה חדש בע"מ, ת"א, רח' הונג 10.

XXXIX. évfolyam
 Szerkesztő: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztésért és kiadásért felelős: SCHONBERG. — Kiadó: Mizrach (Chana Ltd., Tel-Aviv, Rechov Hanegev (vol. Schlesinger) 11 sz. Telefon: 67677.

UJ KELET

PÁRTOKKIVÜLI NAPILAP

A szabad szakszervezetek bojkottot rendeltek el a szovjethajók ellen

Az orosz árukat is bojkottálni fogják

Hamburg (AFP). A szabad szakszervezetek internacionálja a magyarországi események hatása alatt Hamburgban rendkívüli kongresszust hívott össze, melyen 36 állam szocialista

küldöttségei vettek részt. A küldöttség elhatározta, hogy bojkottálja a Szovjetunió tengerentúli szállításeit és utasítja a koteleikbe tartozó kikötőmunkásokat, tagadják meg a szovjethajók be- és kirakását a kikötőkben. Ugyancsak elhatározták a szovjetáruak bojkottálását.

A londoni kikötőben tegnap a munkások megtagadták egy szovjethajóra az áruberakást.

Tunisz (Reuter). Ghaffa Bourgiba tuniszi miniszterelnök, aki New-Yorkba utazott, hogy részt vegyen az UNO közgyűlésén, annak reményének adott kifejezést, hogy az UNO nemzetközi karhatalmat küld Magyarországra és Algírba is, mint ahogy Egyiptom esetében tette.

Golda Méir közel ötórás megbeszélést folytatott a francia külügyminiszterrel

Ben Gurion „óvatos optimizmussal” számolt be a helyzetről a tegnapi rendkívüli minisztertanácsnak

New-York, (AFP). — Golda Méir külügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott Christian Pineau francia külügyminiszterrel. A tanácskozáson jelen volt Aba Eviw washingtoni nagykövete, Izrael UNO-küldöttségének vezetője is. A megbeszélés, amely a francia UNO-küldöttség iródaiban folyt le, 4 és háromnegyed órán át tartott.

Paris, (Reuter). — Albert Gasier helyettes francia külügyminiszter tegnap Londonban hosszas megbeszélést folytatott Anthony Eden miniszterelnökkel. A megbeszélésben szóba került Franciaországnak a véleménye, hogy a gázai övezetnek Izrael birtokában kell megmaradnia. Jóllehet a források szerint a két politikus elhatározta, hogy Anglia és Franciaország mindaddig nem vonják ki csapatukat a Szezei-csatornából, amíg nincsenek meggyőződve arról, hogy a nemzetközi haderő biztosítani tudja a Szezei-csatorna szabad forgalmát.

nek maradéktalan megvalósítása érdekében. A két nyugati nagyhatalom között Hammar-skjölddel, hogy semmi körülmények között sem hajlandó hozzájárulást adni Egyiptom halogató taktikájához, amelynek célja a Szezei-csatorna és az esatornaövezetnek gyakorlatilag Egyiptom fennhatósága és exkluzív uralma alá való visszahelyezése.

Az angol-francia álláspont következtében Dag Hammar-skjöld és az UNO bármely szerve nem intézett semmiféle hivatalos jegyzéket Izraelhez az UNO-csapatok Szezebe való érkezéséről és ennek megfelelően semmiféle változás nincs a status quóban, vagyis Izrael továbbra is kezében tartja a Szinaj-félszigeten elfoglalt pozíciókat.

A miniszterelnök a továbbiakban a gázai sáv kérdésével foglalkozott, valamint ismertette a sziriai, jordániai és libanoni bázisokrol végezhajtott legutóbbi fida-

tan-támadások méreteit és az ezzel kapcsolatos biztonsági kérdéseket, amelyek a Szinaj-hadjarat után is további területi események közöttben való tartózkodást teszik szükségessé.

A miniszterelnök beszámolója után a kormány tagjai vitát rendeztek.

A miniszterelnök a továbbiakban a gázai sáv kérdésével foglalkozott, valamint ismertette a sziriai, jordániai és libanoni bázisokrol végezhajtott legutóbbi fida-

Hosszu időre biztositva van az ország élelmiszerszükséglete

Szapir ipari és kereskedelmi miniszter a közellátás és az ipari termelés helyzetéről

Pinchas Szapir kereskedelmi és ipari miniszter csütörtökön sajtókonferenciát keretében közölte, hogy az országban hosszú időre elegendő élelmiszere van, más létfontosságú cikkekben is hasonló időszakra elegendő készlettel rendelkeznek.

Az élelmiszereknek tengeri úton való behozatata egyetlen pillanatra sem szűnt meg.

Jölehet az idegen hajók a Szinaj-sivatagi akció első napjaiban megijedtek és elkerülték az izraeli kikötőket. Az izraeli hadsereg győzelmeinek és gyors előretörésének következtében a hajók újra normálisan közlekednek és a szerződésnek megfelelően leszállítják az élelmiszerteléseket. A közeli hetekben további élelmiszertelítő hajók fognak beérni.

A miniszter a legsúlyosabb szavakkal hálta el az élelmiszertelmezéseket, akik az akció első napjaiban élelmiszertelmezéseket vásároltak össze. A kormány — mondotta — le fogja törni az áruszort és likvidálni.

ELLENTÉTEK NASSER ÉS AMR TÁBORNOK KÖZÖTT

A ciprusi rádió szerint súlyos üzenetváltások merültek fel Nasser ezredes, Abdul Hakim Amr tábornok hadügyminiszter, az egyiptomi csapatok főparancsnoka között. A nézeteltérések mögött a tisztikarban végrehajtott le-

gondos részben rejtékhelyeken elhelyezett árukészleteket elmozdított.

Jeruzsálemben bűnügyi eljárás indult 22 kereskedő ellen, akik csak felszólításon volt hajlandó kiszolgáltatni a bevőket.

különböző cikkeket elrejtettek és élelmiszertelmezést idéztek elő. Az illetékes hatóságok 27 kiskereskedőtől megvonták az ipar engedélyt és a város külön-

Bulganin újabb jegyzéke Ben Gurionhoz

Moskva, (STA). — Bulganin marsall tegnap újabb jegyzéket intézett Ben-Gurion miniszterelnökhez, amelyben ismét figyelmeztette, hogy az Egyiptom ellen intézett támadás Izrael állam létét veszélyezteti. A szovjetminiszterelnök az izraeli csapatok azonnali visszahívását követeli.

Moskva, (Reuter). — Bulganin marsall tegnap újabb jegyzéket intézett Anglia és Franciaország miniszterelnökeihez. A jegyzékben viszont választ szolgáltattak Sir Anthony Eden és Guy Mollet válaszcikkjeire, amelyekben a két nyugati miniszterelnök közölte a fegyvernagyvadás elrendelését a Szezei-övezetben.

A három államhoz intézett jegyzékben Bulganin közölte, hogy a Szovjetunió megváltoztatta álláspontját és hozzájárul a nemzetközi karhatalom kiküldetéséhez a Szezei-övezetben.

Bulganin szerint Egyiptomnak kártérítés jár a területen ellen intézett támadás miatt.

Sziria bonni nagykövete cáfolja orosz önkéntesek jelenlétét az arab államokban

Nem akarnak második Koreát csinálni a Közelkeletből

Bonn, (Reuter, AFP). — A Nyugat-Németországban akreditált arab követekek szöveggyűjtésként tegnap dr. Ibrahim Isztuani sziriai nagykövete sajtófogadásán megcáfolta, hogy szovjet önkéntesek tartózkodnának hármelyik arab állam területén. A sajtófogadáson jelen volt az egyiptomi nagykövete is, aki azonban nem adott nyilatkozatot.

az újságírók által feltehető kérdések megválaszolására előbb gyakran suttogva beszélt a sziriai kollégájával.

A sziriai nagykövet közölte, hogy Egyiptom, Irák, Jordánia, Libán és Szudán nevében is adja nyilatkozatát. Előre elkészített nyilatkozatát olvasva, a követ azt állította, hogy a Szovjetunió kereskedelmi alapon korlátozott mennyiségű fegyvert szállított fel Egyiptomnak és az egyiptomi kormány azt tette, amit minden más kormányának tennie kell védelme biztosítására, amikor elfogadta az orosz ajánlatot.

Az angolok és franciák által Egyiptom ellen intézett támadás arra készítette a Szovjetuniót, hogy elfojtsa a magyarországi lázadást, ezenkívül pedig megrendítette az UNO erkölcsi alapjait. Anglia és Franciaország támadásnak az volt a célja, hogy az két nagyhatalom visszahívja a Szezei-csatornához, helyreállítsa Egyiptom függetlenségét a Nyugattól és megbuktassa Nasser uralmát.

Amikor a külföldi önkéntesekről és a fegyvervásárlásról kérdezték, a követ kijelentette, hogy Egyiptom az összes állampolgártól, így Németországtól is kért önkénteseket, nemcsak a Szovjetuniótól és fegyvert is hajlandó

bárhonnan vásárolni, Nyugat-Németországtól is. Sziria is vásárolt a Szovjetuniótól, de ezt a tranzakciót nem költötték semmiféle politikai feltételhez.

Miután suttogva tárgyalt dr. Szalal Abdul Razek egyiptomi nagykövettel, Isztuani kijelentette, hogy az arab államok nem akarnak új Koreát teremteni a Közelkeleten és

az önkéntesek kérdése teljesen lekerült a napirendről minthogy a fegyverösszeütközések már megszűntek.

Az ismételt kérdésekre válaszolva a nagykövet kijelentette, hogy a szovjet önkéntesek kérdése is lekerült a napirendről és a különböző országokban feliratkozott önkénteseket nem fogják fel-

kézni a szolgálatra. Az arab államok nem akarnak harcot kezdeni az UNO-val — ismételte a sziriai nagykövet — mert ez második Koreává változtatná a Közelkeletet.

Londoni megfigyelők azt magyarázzák az arab diplomaták bonni nyilatkozatát hogy ezzel az arabok az Egyesült Államok rokonszenyét akarják megnyerni. A nyilatkozatot ugyanis csak két ok válthatta ki: vagy az, hogy a Szovjetunió világosan közölte, hogy nem küld önkénteseket, vagy pedig az, hogy az Egyesült Államok erősen figyelmeztette az arabokat, hogy tartózkodjanak önkéntesek verbuválásától. A politikai megfigyelők többsége az utóbbi lehetőség tartja valószínűnek.

„A Közelkeleten ezidőszerint biztositva van a béke”

Mose Dáján vezérkari főnök szerint csak a Szovjetunió behatolása jelenthet újabb háborús veszélyt

Mose Dáján tábornok, vezérkari főnök külön intervjut adott az amerikai televízió számára Ed Murrow-nak és nyilatkozatában a következőket mondotta: — A Közelkeleten ezidőszerint biztositva van a béke, mert Egyiptom olyan súlyos veszteséget szenvedett, hogy ez megakadályozza háború kezdeményezését, míg a többi arab államok nem számíthatnak Egyiptom katonai támoga-

tására. Ha a Szovjetunió behatolna, akkor csak az Egyesült Államok tudna segíteni, mert a Közelkeleten nincs olyan erő, amely szembe tudjon szállni a szovjet-beavatkozással.

Izraelnek még szüksége van további modern repülőgépekre és tankokra — mondotta Ed Murrow kérdéseire válaszolva Mose Dáján tábornok, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy a határokon ural-

kodó helyzet a lehető legközelebb időn belül lehetővé fogja tenni a besorozott katonák egy részének hazaküldését.

Ed Murrow meginterjúvolta Odéd Weizmann tábornokot, a légihaderő egyik parancsnokát is, aki elmondta, hogy Izrael pilótáinak a szinaj-i hadjaratban elért eredményei bizonyították, hogy a légihaderő sikeresen vehet részt kis országok megvédésében.

Ed Murrow hozzáfűzi az intervjúhoz, hogy míg Izrael számára Egyiptom felől elhárult a veszély, a sziriai határon feszültség és bizonytalanság uralkodik.

Fájdalommal közlöm, hogy szeretteim feleségem **FISCHMANN JENŐ** hosszú szenvedés után 1956 november 14-én elhunyt a jeruzsálemi „Málbén”-otthonban. 1956 november hó 15-én temették. Gyászolja férjét **Fischmann Jenő**

A HACKER CSALÁD **LEBOVICS JOEL JENUDA és NEJE**
 JERUZSÁLEM MOSAV-SAPIR (Szeres - Tornasija)
 óvatos bánásmódban szívesen hívják meg rokonokat, barátokat és ismerősöket

Smuel Rouven Stössel és Chana Engländer
 (Gabriella)
 esküvőjére, amelyet 1956 november hó 20-án (ה'תש"ז 1956) kedden ó. u. 4-kor tartanak Jeruzsálemben a Goldschmidt étteremben (Luz-utca)
 Meghívó: Stössel-Engländer, Mészáros: Goldschmidt, Jeruzsálem

Özv. Mandel Sámuelné Bné-Brák (Debrecen) szeretettel meghívja rokonait, barátait és jóbarátait **Mirjam** leánya **Menachem Grünstein** esküvőjére, amelyet 1956 november 21-én (ה'תש"ז 1956) szerdán délután 6 órakor tartanak Bné-Brákban, a Dána-teremben.
 Bürgönyeim: Mandel-Grünstein, Wiám Dána, Bné-Brák.

HELEN LANDAU **EBE GABEL**
 TEL-AVIV (Nagyvárad) **NEW-YORK**
 H A Z A S S Á G O T K Ö T Ö T T E K.

ZETT
 tudomásul
 el állama
 — mint
 ak
 Bulgarián
 érkezett
 között
 szonyok
 bürgönye
 moszkvai
 bemon-
 nyból a
 s mon-
 szonyok,
 fejezzük
 kormá-
 és kö-
 lláspont-
 ő Egyip-
 és álla-
 apesolat-
 i asszo-
 azonos a
 női eso-
 ni fog —
 het majd
 gyalások.
 k erre. A
 ol az ügy
 ony hívó-
 UNO-kar-
 zzel kap-
 nyit mon-
 k, milyen
 ez a nem-
 lom. Ta-
 tudni.”
 attal kap-
 Méir asz-
 ta, hogy
 készségei
 zol: Izrá-
 és a köz-
 volt olyan
 most.
 epülötéren
 nyt meleg
 szesítették.
 zafa
 gük van
 pességeire,
 ra nem é-
 ban, külö-
 reskedelmi
 gliával és
 t fokozni
 szesítést a
 közötti
 kására.
 k és Izrael
 lmi kap
 sa azonban
 kérdése és
 nem lehet
 i.
 asította azt
 az Egye-
 lipolitikája
 Közelke-
 fennáll az
 Dulles au-
 a a közel-
 garanciájá-
 at azonban
 van köve-
 tik, semmi-
 meg a gá-
 t. (Az ame-
 ső feltétele
 való meg-
 áel és az
 ter). Ame-
 ni kikötő-
 repülőanya-
 és 20 tor-
 ult segéd-
 n ismeret-
 annyit tudó-
 ottamozdu-
 li biztonsá-
 kel állnak
 ejszraeli igaz-
 hó 13-1 újk-
 Onn és Ják-
 az igazgató-
 megboldogult
 azar Brandó
 Mifál H
 Mifál H
 Mifál H

Az ázsiai szocialisták kongresszusa Izráel ellen foglalt állást

A legszélsőségesebb Jugoszlávia küldöttsége volt

Az ázsiai szocialista pártoknak Bombayben megtartott kongresszusan Izráel-ellenes hangulat támadt, amikor a Szináj-hadjárati híre odaérkezett. Az Izráeli küldöttség két tagja, Reuvén Barkait és Jona Kesze, akik tegnap visszaérkeztek a Távolkeletről, elmondották, hogy a legszélsőségesebben Jugoszlávia támada Izráelt. A jugoszláv küldöttség, amely csak megfigyelőként és szavazati jog nélkül vett részt a konferencián, szövet-

ségeket keresett a résztvevő 17 állam küldöttségeiben és javasolni akarta Izráel kizárását az ázsiai szocialista internacionáléból. Ilyen szövegségek azonban nem akadtak és így Jugoszlávia nem nyújthatta be javaslatát. Ezzel szemben a konferencia az UNO-közfgyűléséhez hasonló határozatot fogadott el, amely azonnali fegyvernugvást és az Egyiptomba behatolt haderők visszavonását követeli. Az Izráeli küldöttség tagjai elmondották, hogy még a muzulmán Indonézia küldöttsége sem volt olyan szélsőséges az Izráel-ellenes támadásokban, mint a jugoszláv delegátusok.

A Negev szerepmese

A Negev szerepmese volt Goldstein Tyutyu és most a Negev földje alatt alussza örök álmát. Még a függetlenségi háború idején ismert meg az ország déli részének tavatait és amint elült a harcra, az első között ment le a Negevre a pusztaság meghódítására. Az egyik vízvezetéképítési vállalat előmunkásként, majd társvállalkozói minőségben száz és száz kilométer esővet fektetett le és hegesztett össze a Negev minden részében, hogy elvigye a vizet az új települések részére és olyan helyekre, ahová még csak esztől fognak megérkezni a telepek. Olyan lázas buzgalommal, olyan magát nem kímélő odaadással, olyan katonas kitartással és fegyvelmel dolgozott, hogy senkinek sem bírta felvenni vele a versenyt. Mintha érezte volna, hogy sejténie kell...

Amikor az offenzíva híre megjelent a sajtóban, a küldöttség, amelynek élén Mose Sárét volt miniszterelnök állott, rendkívüli erőfeszítést tett, hogy megértse Izráel álláspontját az ázsiai szocialistákkal. Ennek a munkának döntő szerepe volt abban, hogy sikerült ehárítani sokkal élesebb hangú határozat elfogadását. A konferencia befejezése után Mose Sárét és Ráchel Cábári képviselő a Thaiföldön tartandó interparlamentáris konferenciára utazott, míg a küldöttség ötödik tagja, Dávid Háko, jelen volt burmai követ New Yorkba repült, mint az Izráeli UNO-küldöttség tagja.

TÜNETŐ SZTRÁJK AZ ATA-GYÁRBAN

az elsötétítési időre levont munkabérek miatt

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). Ujabb incidens tört ki az Ata-gyárban a tegnapi fizetési napon, amikor mintegy száz munkás letette a szerszámot és tünető ülésstrájkot rendezett Moller gyárigazgató iródája előtt. A tünetők, akik az éjszakai, vagy délutáni munkamenethez tartoztak az elsötétítési ideje alatt technikai okokból nem dolgozhattak, tiltakoztak az ellen, hogy a rajtuk kívül álló

okokból nem teljesített munkabérekért az igazgatóság levonja fizetésükből. Az érdekeltek között számos állandó munkás és munkásnő van, állítólag olyanok is, akiknek a férje jelenleg katonai szolgálatot teljesít.

Nagy árvizek Olaszországban

Eddig egymilliárd lira a kár

Róma (AFP). Olaszország középső részében már több, mint 100 óra óta szakadatlanul zuhog az eső, amely óriási árvizeket okozott. Az eddigi jelentések szerint 600 ház pusztult el, azok kivül az árvíz elöntött sok tanyát több száz hold földet és a megdagadt folyókban ezerszámra fulltak meg az állatok. Különböző helyeken a forgalom megszünt. A szokatlan erősségű tartós zápor következtében két repülőgép kényszerle-

szállást végzett. Az ország utakon egy méter magasan áll a víz és valami 50 autóbussz megrekedt az áradtambusz. Az eddigi károkat egymilliárd olasz lirára becslik. Az árvizek méretei az 1951-es árvízre emlékeztetnek, amikor 88 ember pusztult el és 5500 ház omlott össze, vagy sérült meg súlyosan. Az akkori esők nyomán 965 kilométer utat kellett kijavítani, ami 18 millió lírába került az államnak.

Háromezer munkanélküli van a naranesteremő vidéken

A sároni és somroni munkaközvetítő irodák megbízottai tegnap Petach Tikván megbeszéltek a naranesteremő falvakban uralkodó munkanélküliséget és előkészítették a decemberben kezdődő narancesszüret terveit. A Leviantan, a munkaközvetítő irodák központjának megbízottja ismertette a naranesteremő vidék súlyos foglalkoztatási helyzetét. Ezidőszent 3000 munkanélküli van ezekben a falvakban. A munkaközvetítő iroda nem tudja munkába helyezni a frontról hazajövő katonákat sem. Az iparban és építkezésben is rom-

lott a helyzet és néhány üzem bezárás előtt áll. A narancesszüret megkezdésekor azonnal 5000 embert helyeznek el munkába a munkaközvetítő irodákon keresztül, az állandó narancesszüreken kívül. Egyes munkaközvetítő irodák megbízottai komoly aggodalmuknak adtak kifejezést afelett, hogy a hetedik diákok önkéntes munkavállalása a falvakban megnehezíti a munkanélküliek elhelyezését és főleg azt követelték, hogy vizsgálják felül, van-e egyáltalán szükség erre az akcióra.

meztette a szakaszt, hogy ne kővesse, mert rossz helyen indult meg a roham. És ebben a pillanatban furdott szívébe a gyilkos golyó...

Igy halt hősi halált 30-ik születésnapja küszöbén a szatmári származású Goldstein Tyutyu őrmester, a Negev szerelmese. 8 miután éveken át vízzel és verejtékekkel öntözte az új életre támasztott pusztaság földjét, most a vérével is megáztat-

Sebesültek

ban, akinek sorsa az ellen-ség jóakaratótól függ.

„Valahol” az országban katonai kórház. A hadjárat első napjaiban sebesülteket hoznak. Saját katonáink és egyiptomi katonák. Orvosok, ápolónők szakadatlanul dolgoznak. Gumikerekes koszikák görditenek be a műtőbe. Sietős a munka, drága emberéletről van szó. Minden másodperc fontos.

A kórtérmet vegyes: Izráeli és egyiptomi katonák fekszenek benne. A kórtéremben nincs uniformis, csapat-egység, rangjelzés.

A kórtéremben csak betegek vannak.

Eltelik 2-3 nap, a betegek túl vannak a krízisen. Jönnek a látogatók. A katonagondozó („Háváád Háarci L'mán Háchájal”), amely ezekben a napokban lázas tevékenységet fejt ki, egész küldöttséggel jelentkezik. Kedvesek, figyelmesek. Finom dolgokkal halmozzák el a hős katonákat: cigarettát hoznak és csokoládét, almát, tétezt, olvasnivalót és rengeteg apróságot.

A küldöttség belép a kórtérembe és nyomban rájön arra, hogy az ápoltak vegyesek. Átugornak két ágyon, amelyben egyiptomi katoná fekszik és a legbájosabb mosoly kíséretében nyujtják az ajándékat a 19 éves szábre-fiúnak.

— Ha nem adtok nekik is, — mondja a fiú határozottan, az egyiptomiakra mutatva, — nem kell az ajándék.

A szomszédágyakból hangosan helyeslelnek. Az Urik, Ámoszok, Gidik és Michák nem is kell, hogy tanácskozzanak. Nézetük azonos. A szomszédágyban is — sebesült katoná fekszik, akinek éppen úgy szüksége van a figyelmességre, mint nekik.

A küldöttség kissé zavarban van, de nyomban határoz: mindenki kap szeretetsomagot.

Apró momentum — a nagy világválság kellős közepén. Viszont, ha tölem függ, ezt a jelenetet fotográfáltam volna le. S gondoskodtam volna róla, hogy ez jelenjen meg a Time-ban, hogy ezt mutassák a moziban és a televízióban.

Mert jó volna, ha a világ valóban olyanak látna az Izráeli katonát, mint annyian a valóságban.

Felvilágosító beszédek a templomokban

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A vallási tanács utasítása alapján Jeruzsálem 200 templomában és imaházában holnap, szombaton, a rabbi a háborús készütség fontosságáról fogják beszélni híveikhez. A város háza által indított akció keretén belül ezen kívül 23.000 Jeruzsálemi szülőnek is előadást tartanak a város mintegy 70 iskolájában „az elkövetkezendő eseményekre való felkészülés” szükségességéről.

Sebesültek

egy kórtéremben fektetni.

Az orvos nyugodtan megmagyarázta nekik, hogy Izráelben nem ápolják külön a tisztet és külön a katonát. Saját sebesülteink is vegyesen fekszenek, tiszték és közlegények. A hadifoglyok sem igényelhetnek megkülönböztetett bánásmódot.

Az egyiptomi tiszték keselőrű szájjal, rossz érzéssel vitték tudomásul ezt a különös Izráeli szokást. Csak arra kérték az orvost, helyezze át őket a kórtérmet két legszélső ágyába. Az orvos ennek a kérésnek eleget tett.

A tiszték azóta ott fekszenek a szélen — hátat fordítva a közlegényeknek. (sch. d.)

A ramlei gyilkosság a törvénszék elé kerül

A ramlei járásbíró csústörtökön fejezte be a ramle-i kávéháztulajdonos meggyilkolásával vádoit fiatal emberek előzetes tárgyalását és úgy döntött, hogy a három gyanúsított ügyét átteszi a törvénszékhez. Mind három vádlott: Cvi Kaduri 19 éves, Avraham Abudi 27 éves és Jákov Menáchem 25 éves ramle-i lakosok. Az a vád ellenük, hogy előre megfontolt szándékkal gyilkolták meg Chanán Zácharát Chálák ramle-i kávéháztulajdonost.

A gyilkosság után a rendőrség egy negyedik fiatal embert is letartóztatott, a 22 éves Jiszráel Eljáhut, Cion Aluf vezető járásbíró azonban bizonyítékok hiánya miatt ejlejtette elenne a vádat. Az előzetes tárgyalás négy napig folyt.

Elmaradt a bankett

Stockholm, (Reuter). — A Nobel-díj kiosztása alkalmával évente megrendezésre kerülő „Innevényes bankett”, amelyet az idén tegnap kellett volna megtartani, elhalasztották. Az intézkedés okául azt hozták fel, hogy „a legtöbb események rendkívül sok szenvedést okoztak az embereknek.” A Nobel-díj-bizottság közölte, hogy nem hivatalos bankettet fogtak tartani.

Nem árulok el katonai titkot, ha az alábbi epizódot, amelyet betegápolótól halottam, megjárom. Az illető hozzátartozóm — nem azért mondta el az esetet, hogy az nyilvánosságra kerüljön. Viszont, ha tölem függ, ezt is lefotografáltam volna, hogy a világ ismerje meg közelebbről az ellenségét is.

Szóval: valahol az országban, katonai kórház, sebesülteket hoznak, sajátot, meg ellenséget. A sebesültek között két fiatal egyiptomi tiszt. Nyögnek, fájdalom van, szenvednek.

Szívük mélyén nyilván elégedettek, mert megúszták — élve úszták meg — a válságot: azt a pillanatot, amikor a rohamozó frontkatonából fegyvertelen, féhérenkandós, felemelt kezű hadifogly lesz. A világ minden katonai iskolájában úgy tanítják, hogy ez a válságos pillanat. Aki ezt megúsza — az hadifogly, akit a genfi nemzetközi egyezmény véd.

A két fiatal egyiptomi tiszt bekerült a kórtérembe, ahol nyomban ápolni kezdték őket. Az első lázmérés és injekciózás között remélten állapították meg, hogy a kórtérembe más hadifoglyok is — közkatonákat hoztak. Azonnal tiltakoztak. Lármáztak. Hívták a tolmácsot, az orvost.

— Mi tiszték vagyunk — méltatlankodtak — nem aka-

Levelekre SZERKESZTŐNŐ

Kedves szerkesztő úr!

Hálás szívvel köszönöm Magának az üdvözlőtelét, amit a fiamtól, Kálmán Tomiától küldött nekem az „Uj Kelet”, en keresztül, az „Egged má tőbuszon a Szezei-csatornára” című első cikkében. Úgy nem is kell írjam, milyen megrendítően nagy öröm volt, drága gyermekemről hírt kapni! Kívánom Magának is és minden Izráeli szülőnek, hogy sok ilyen öröm érje.

Még csak azt szeretném megírni, hogy a szolidaritásnak olyan szép megnyilvánulásait láttam ezzel kapcsolatban, ami azt bizonyítja, hogy a bajban felszime kerülnek a legjobb emberek. Idegen emberek messziről, jötték figyelmeztetni, abban a hitben, hogy hátha nem olvasom az „Uj Kelet”-et — és együtt örültek velem. De a háziaknak az „Uj Kelet” még közelebbi megjelenése óta mindig kedves vendég volt.

Hálás köszönettel üdvözlöm

Kalman Din

A nehéz napok után... jól megérdemelt szabadság az újabb kitűzésből.

HOTEL PENSION... HOTEL Shulamit... Kirját Széfer-utca 15. sz. Telefon 81461. Most J. Bloch vezetése alatt Diéta kfvánsg. alatti.

Rádió

Az Izráeli rádió magyar adásai péntek és szombat este 20.45-kor a 33.3, 49.9, 407 és 460 méteresen hullámhosszon halhatók.

Péntek: Hírek — Szatizemle. Szombat: Hírek — Hétfői krónika.

PENTEK

6: A haifai rádió adása. — 6.30: Máh tov. 6.35: rövid hírek. 6.37: tona. 6.47: zenélő óra. — 7: Hírek. 7.15: hanglemek. 7.69: rövid hírek. 1: hírek. 12: Sáro. Aharon énekesémai. 12.30: füvészekar. 12.50: a kórházak kívánásgyűjtése. 13.30: hírek héber, angol, francia és arab nyelven. 13.45: hanglemek. 15.30: hábbát sabbát műsor. 16: ifjúsági műsor. 17: rövid hírek. — 17.05: klasszikus zene kívánásgyűjtése: Moussorsky: H; a konár hegyen; Bloch: „Silomo” — Ivrit rapszódia; Stravinsky: „Tűzmadár” szvit. — 18: hangverseny-ismeretterő (párhuzamos műsor). 18.30: gramofon-lemezek (párhuzamos műsor). 19: hírek. 19.30: sabbát műsor. 21: hírek. — 21.15: Rossi. „Moses” opera II. felvonás. — 22.30: néptáncok. 23: hírszefoglalás.

Ügyeletes gyógytárak Tel-Avivben 19-24 óráig:

Abramsky, Allenby 42. telefon 3526; Frenkel, King George 28. tel. 23721; Kastele, Ben Gabriel 147. tel. 22116; Koffe, Ben Jehuda 172. telefon 24543; El-Kemal, Jaffa 4/65. tel. 83661 (23 óráig).

SZOMBAT

7.30: Ádon ólám és hanglemek. 8.30: hírek. 8.40: Izráeli dalok. 9: Janacssek. „Tarras Bubba” rapszódia; Smetana: Cseh dal — Cantate; Smetana: Szvit. 10: zenel tállósverseny. 11: hanglemek. Aharon Maged kllónleges történetéből. 12: könnyű zene. 12.30: héber dalok kívánásgyűjtése. — 13: színház — és filmzene. 13.30: hírek héber, angol, francia és arab nyelven. 13.45: éházadatok (párhuzamos műsor). 15.15: szórakoztató zene. 15.45: operaszerele. 17.15: könnyű zene a Kol Jiszráel zenekarának előadásában. — 18: néptáncok (párhuzamos műsor). 18.30: kedvett dalok (párhuzamos műsor). 19: hírek. 19.15: népi dalok. 20: kérdés és felelet. 20.30: Hámavil és Meláve málká műsor. 21: hírek. 21.30: Izráeli zeneszerzők műveiből: Baruch Kubias; Ráchel Galai — Ross Sender (szoprán) előadásában; Cvi Szmonit; Szvit. 22: Moszár; Kvintett, esz-dur. 22.30: tánczene. 23: hírek. 23.10: tánczene. — 24: Hatikva.

Ügyeletes gyógytárak Tel-Avivben 8-19 óráig:

Melchut, Sheinkin 50. tel. 3502; Filandersorf, Nachlat Ben min 27. tel. 4058; Kitebitz, Hajarkon 22. tel. 3586; Merkaz Háealon. Ben Jehuda 200. tel. 22923; Bilski, El-kár Dizingoff, tel. 26348. Hadass, Schumat Hatikva, tel. 67694, Szaad, Jaffa, 8d. Jeruzsálem 24. tel. 81445.

19-24 óráig:

Tabacsnik, Aleyb 17. telefon 24553; Zwicker, Sheinkin 27. telefon 3695; Ben Jehuda 142. telefon 23536; dr. Michin, Allenby 142. 23263; Hadassa, Schumat 13-ukva, tel. 67684; Szaad, Jaffa, 8d. Jeruzsálem 24. tel. 81445.

éle

HC

Ezekben a napokban, amikor a lét, valószínűleg a legjobb életemmel viasság érdeklődés a mellőzők személye kösult, akiknek zehedett az egész gondja a napokban azó szimbólum urion minir mélye köré. Mben a napok itamférfi? H it megrendít ezeket az izg szütséggel té. Hogyan dol ellenőrzött m letet és vas gyant küdtö get, amely á. Ugy véllük lesz, ha na juk felvázolt ket. Az aprí ből fog kián népvezér nagyságában fődik, hogy ez idő szerin borit, amely

Október 2 csoport gyónion tel-aviv sok és a etők vezére zium, ame professor, Glas és részt, megá nozist; náti erős küde a ház leki közben 39.8 fel. Ezzel e niszterelnök

Este 5 óra 10 perctől meg a sive futott a m függönyözö első jelen szükség van anyag szedés csak így megkiméln radalmaktó sorl mű követelt e rion katon részt szem A két hi titkár meg utat. A ka ügyminisz ott vette a kező hírek azokat a ot pedig szűrőjén Az elv a fontos a

A nap iratok be dig külf

VID TEL-AV T LAK EXI ÜZL TEL MOAI Tel-Av NOVE szomba Jám Magya a rend

BEN GURION

életének legnehezebb napjai

Hogyan dolgozott a válságos napokban a betegágyához kötött miniszterelnök

Ezekben a sorsdöntő napokban, amikor Izrael állama a lét, vagy nemlét problémáival viaskodott, az ország érdeklődése a nagy események mellett egy ember személye körül összpontosult, akinek a vállaira nehezedett az ország és a nép egész gondja, aki ezekben a napokban a zsidó jövő szimbólumává vált: Ben Gurion miniszterelnök személye köré. Mit csinált ezekben a napokban a 70 éves államférfi? Hogyan vészelte át megrendült fizikumával ezeket az izgalommal és feszültséggel teli napokat? — Hogyan dolgozott, hogyan ellenőrizte minden apró részletet és vasakarátával hogyan küzdötte le a betegséget, amely ágyához kötötte? Ugy véljük, a leghelyesebb lesz, ha naplószerűen fogjuk felvázolni az eseményeket. Az apró eseményekből fog kialakulni az igazi népszerű portréja, teljes nagyságában. Magától értetődik, hogy sok színtől az idő szerint még sűrű köd borít, amelyet csak a tör-

ténetirő fog szétoszlatni. A napló nem október hó 29-én kezdődik, illetve azon a napon, amikor az izraeli hadsereg egységei egyiptomi földre hatoltak be. Két nappal előbb kell kezdenünk, vissza kell térnünk ahhoz a szombati naphoz, amely az indulási parancsot megelőzte. Dávid Ben Gurion jeruzsálemi lakásán ült és rosszul érezte magát. Erős náthaláz jelei mutatkoztak, de Ben Gurion kitarított íróasztala mellett. Másnap, vasárnap, október 28-án a kormány Ben Gurion elnöke alatt megtartotta rendes heti minisztertanácsát, amelyen elhatározta, hogy rácsap a fidain-fészkekre úgy a gázai sávban, mint a Szináj félszigeten. A betegséget már nem lehetett eltitkolni, Ben Gurion paiznt kért, hogy csökkentse a lázat — de ez sem használt. A minisztertanács befejeztével betegben ment el az államelnökhöz és közölte vele a kormány határozatát. Az elnökkel való találkozás után Tel-Avivba utazott.

mellett szundikáltak rövid félórát. November 3-án, szombaton a kormány Ben Gurion lakásán tartott minisztertanácsot. A láz már csökkent kissé, de az orvosok kategórikus nemet mondtak, amikor a kormány elhatározta, hogy Ben Gurion

hétfőn, november 5-én meg fog jelenni a Kneszet előtt. Hosszas alkudozás után kompromisszumot kötöttek: a miniszterelnök szerdán, november 7-én fogja megtartani beszámolóját és ennek megfelelően tették meg az előkészületeket a Kneszet összehívására.

Beszámoló a Kneszetben

Kedden kelt fel első ízben Ben Gurion az ágyból és hozzáfogott a Kneszet-beszéd vázlatának megfogalmazásához. Elkészült a vázlat. Beillesztette a megfelelő szakaszokat Jesásás könyvéből, a beszéd másolatát eljuttatta tanácsosaihoz, meghallgatta az észrevételeket és kisebb változtatásokat eszközölt a szövegben.

Másnap a miniszterelnök korán kelt és azonnal Jeruzsálembe utazott, mert az orvosok ráparancsoltak, hogy legalább egy órát kell pihennie, mielőtt megjelenik a Kneszetben. Közben összeült a kormány és jóváhagyta a beszéd szövegét. Ben Gurion azonban nem tett mindenben eleget az orvosok utasításának. Ők azt kérték, hogy orvos kísérel a Kneszetbe, de Ben Gurion ezt ellenezte. Az orvosok azt akarták, hogy ilve tartsa meg beszédét, a Kneszet alkalmazottja el is helyezte egy széket a szöveg mellett, Ben Gurion azonban negyvenöt percen keresztül állt.

Ben Gurion tudta nélkül övöntrézek is történtek. Felesége, aki betegsége alatt ápolta, az ülés ideje alatt ott ült a teremben, kezében kávéval teli tál-

moszt tartott. Kéznel volt a szívverő is. Ben Gurion főleg azt fájta, hogy nem lehet a katonák között és épp akkor esett ágyának, amikor akció

közben akarta látni az izraeli hadsereg katonáit.

A Kneszet első ülése után a miniszterelnök az államelnökhöz sietett, beszámolt az utóbbi eseményekről, az elnök ebédre marasztalta, ebéd után visszatért a Kneszetbe. Az orvosok ugyan ágybaparcosolták, Ben Gurion figyelmen kívül hagyta a parancsot. A parlamenti etikett megkívánta, hogy a miniszterelnök legyen jelen a vitánál.

A hosszú csütörtöki nap

Amikor fel akarjuk vázolni a mult csütörtöki napot, amikor annyi nagyjelentőségű és szokatlan dolog történt, összegezésül egy mondatot kell leírunk: a lábadó Ben Gurion aznap reggel 7-től éjjel után 1 óráig dolgozott megszakítás nélkül.

Reggel 7-kor átfutotta az elmúlt éjjel érkezett postát és táviratokat és hozzáfogott a Bulganin marsall leveleire adandó válasz megfogalmazásához. Be akarta fejezni a munkát a rendkívüli minisztertanácsig, amelyet 1 órára hívtak össze, első sorban azért, hogy az a választ jóváhagyja. A minisztertanács csak 11 órakor kezdődött, mert lehetővé akarták tenni Golda Meir külügyminiszternek, akit Párizsból sürgősen hazahívtak, hogy a tanácskozáson résztvegyen. A minisztertanács két óra múlva ért véget. Alig, hogy Ben Gurion belépett lakásába, megérkezett Eisenhower elnök levele, amely az amerikai követség hivatalában történt technikai hiba folytán elkésett. Ismét össze kellett hívni a minisztertanácsot, amelyen nemcsak az Eisenhower levelét kellett letárgyalni, de állást kellett foglalni az UNO közgyűlés határozatával szemben is, amely a Suez övezet evakuálását követelte. A körülmények figyelembevételével és a külföldről befutott információk alapján a kormány egyhangúlag elhatározta, hogy eleget tesz Eisenhower elnök kérésének. A kormány azon az ülésen még egy határozatot fogadott el: Ben-Gurion rádió-
kell, hogy közölje az ország

tésről. Így jelentek meg Ben Gurionnal egymás után a Chérut, a klácionisták és az Agudát Jiszráél képviselői A Poalé Agudát Jiszráél megbízottja, aki Cháféc Chájim kibucban lakik, nem jelenhetett meg csütörtök este, ezért csak péntek reggel jelent meg a miniszterelnöknél. A Chérutot viszont Ben Eliezer és Meridor képviselték, mert Begin ugyanakkor a Szinájban volt.

Este féltízkor Ben-Gurion elfogyasztotta könnyű vacsoráját hivatalában és utána hozzáfogott a beszéd megköveteléséhez. Itt azonban formális nehézség merült fel: Eisenhower levele abszolút személyi jellegű volt, ahhoz pedig, hogy szövegét közzétehessek a Kol Jiszráélban, szükség volt magának Eisenhowernek a hozzájárulására. Ezért telefonon hívták fel Izrael washingtoni követét, lépjen érintkezésbe a Fehér Házzal és kérje ki a hozzájárulását. A hozzájárulást rövidesen meg is adták.

Ez egyike azoknak a részleteknek, amelyeket most már el szabad árulni. Ez a magyarázata annak, miért tolódt el éjjel utána a rádióbeszéd. 11 óra 45 perccor megjelent a miniszterelnökségen a Kol Jiszráél műszaki személyzete, beállították a hangfelvétőt és Dávid Ben-Gurion felolvasta beszédét. De akkor sem ment még haza: munkatársai körében várta a rádióadás idejét. Közben nem feledkezett meg felesége, Paula kéréséről néhány perccel a rádióbeszéd előtt telefonon felkötötte álmából.

Éjjel 1 órakor hazautazott. Péntek reggel kihallgatáson fogadta Randolph Churchillt, tárgyalta a Poalé Agudát Jiszráél képviselőjével, majd részletes beszámolót tartott a Kneszet külügyi és hadügyi bizottsága előtt.

Ben Gurion egészségi állapota kitünő

A miniszterelnök egészségi állapota ezidőszakra kitünő — írja drámai beszámolójában a Dávár munkatársa. — A szükség arra kényszerítette Ben-Guriont, hogy betegsége alatt is dolgozzon, és most, hogy felépült, fiatalos lendülettel folytatja munkáját. Ben-Gurion rugalmasan és felkészülve várja a nehéz politikai küzdelmet, amelyet úgy neki, mint az egész országnak meg kell vívnia.

Tegnap, amikor Dávid Ben Gurion lakásán televíziós interjú adott Ed Murrornak, az egyik mizrachista miniszter a következőket mondta nekem: „Újból meglepett és szívem mélyéig meghatótt a mód, ahogy Ben-Gurion viseli a terhet és meglepett gondolatának mélysége. Ez az ember népszerű három dimenzióban, akit a gondviselés adott a népek a megpróbáltatások nehéz napjaiban. A miniszterelnök ösvitalizmusa meglep mindenkit, még azokat is, akiknek megadott, hogy hosszú évek óta a legkövetlenebb környezetben dolgozzak”, — állapította meg a vallásos párt minisztere.

Nagy emberek mosolya

Bernard Shaw-nak nem volt jó véleménye angol honfitársairól, ezt nyíltan és ismételt hangzattal, sőt az „On the rocks” című darabjában meg is írta.

— Az angol embert — mondta Shaw — a legjobban mint golfjátékost lehet használni és legkevésbé, mint... minisztert. Az a legnagyobb baj, hogy az angol ember nem szívesen foglalkoztatja az agyvelejét, pedig, amint a test különböző tagjai elsatnyulnak, ha nem foglalkoztatják, egy szép napon az agyvelő is végleg el-tünik.

Nagy emberek mondták: OSCAR WILDE: „Ahhoz, hogy az ember népszerű legyen, közpöszérűnek kell lennie.”

ALBERT EINSTEIN: „Aki már semmin se csodálkozik, olyan mint a halott.”

IV. HENRIK: „A legjobb mód, hogy az ember egy ellenségétől megszabaduljon, tegye őt barátjává.”

VOLTAIRE: „Az ember jobban lehet megítélni kérdéseiből, mint feleleteiből.”

THACKERAY: „Bánj úgy az emberekkel, mint ahogy szeretnéd, hogy ők bánjanak veled.”

Orson Welles elmesélte, hogy abban az időben még, amikor Rita Hayworth férje volt, neje el akarta vinni megjavítani a rosszul járó óráját.

— Főösleges dolog ez — mondta Orson Welles a feleségének. — tudom, hogy mennyit késik az óram és pontosan elmozdodom rajta. De itt van a te órad. Ugye, hogy pontosan jár és te mégis mindig elkéssel.

— Ez igaz — válaszolta Rita Hayworth — de a pontos óra lehetővé teszi nekem, hogy mindig pontosan késem el.

Jehudi Menuchin, a világhírű hegedűművész legutóbbi hajóútja alkalmával megismerkedett egy indiai nagykereskedővel, akivel sokat beszélgetett. Istenről, sorsról, isteni gondviselésről és hasonló témákról.

A csodahegedűs egyszer elmondta indiai barátjának, hogy szívesebben utazik hajón, mint repülőgépen, mert a tengeren sokkal nagyobb biztonságban érzi magát, mint a levegőben.

— En múzulmán vagyok, — jelentette ki az indiai — és az a meggyőződésem, hogy Isten keze utoléri az embert úgy a tengeren, mint a levegőben, mert a sorsa elől senki se menekülhet.

— Teljesen az ő véleményén vagyok — helyeselt Jehudi Menuchin, — de képzeld el, mi lenne akkor, ha Isten keze utolérné a pilótát a levegőben és én éppen az általa vezetett repülőgépen utazom...

A harmincas években nem ment valami jól Karinthy Frigyesnek és azon gondolkodott, hogy jól lenne fixfizetése állást vállalnia. Akadt is nagyvállalat, amely hajlandó lett volna Karinthyt propagandafőnöknek alkalmazni és annak rendje és módja szerint meg is állapodtak. Amikor Karinthy Frigyes, mint aki jól végezte dolgát, el akart menni, a vállalati igazgató ezt mondta:

— Akkor Karinthy úr el-sején belép. A hivatali idő nálunk reggel nyolc órakor kezdődik.

— Mit, reggel nyolc órakor? — döbönt meg Karinthy. — Uram, ha ön éjjeli-őrt akar alkalmazni, úgy rossz helyre fordult — mondta a nagy humorista és nem is lett belőle fixfizetéses alkalmazott.

Orvosok és pártvezérek

Október 28-ikán este két csoport gyülekezett Ben Gurion tel-avivi lakásán: orvosok és a parlamenti frakciók vezérei. Az orvosi konzultum, amelyben Zondek dr. professor, dr. Chablin, dr. Gass és dr. Pádá vettek részt, megállapította a diagnózist: náthaláz. Nyomban erős küzelem indult meg a láz leküzdésére, amely közben 39,8 fokra szökkent fel. Ezzel egyidejűleg a miniszterelnök fogadta a párt-

vezéreket és közölte velük a kormány elhatározását.

Október 29-én délelőtt is, amikor már csak órák válsztottak el a támadás időpontjától, a miniszterelnök betegágya mellett megjelentek a pártvezérek. Jóllehet, a láz csak kis mértékben csökkent, — a hőmérő még mindig 39,5-öt mutatott — a miniszterelnök folytatta megbeszéléseit, olvasta a szakadatlanul özönlő anyagot és tanulmányozta a különbözőállókészleteit.

Magas láz és hidegvér

Este 5 órakor kezdődött meg a sivatagi invázió és 6 óra 10 perccor már befutott a miniszterelnök befiggönyözött szobájába az első jelentés. Feltétlenül szükség volt a hatalmas anyag szelektálására, mert csak így lehetett a beteget megkímélni a főösleges fáradalmaktól. A helyzet szigorú munkamegosztást is követelt egyrészt Ben Gurion katonai titkára, másrészt személyi titkára közt. A két hűség és odaadó titkár megtalálta a helyes utat. A katonai titkár a hadügyminisztériumban ült és ott vette át a harctérről érkező híreket. Ő továbbította azokat a Ben Gurion-háza, ott pedig a személyi titkár szűrőjén mentek keresztül. Az elv a következő volt: ha fontos a hír, fel kell kelte-

ni a beteget, kevésbé fontos hír, várhat holnapig.

„Magas láz és hidegvér” — így jellemezte a miniszterelnök egy bennfentese Ben Gurion tevékenységét ezekben a napokban. Soha náthaláz rosszabb időben nem jelentkezhetett. A hadsereg parancsnokai a nap és az éjszaka minden órájában megkonzultáltak Ben Gurionnal, ő pedig válaszolt és döntött. A külügyminiszter kérdezett, ő pedig felelt és döntött. Semmi sem kerülte el a figyelmét. Egyszer majd megírják, hány sorsdöntő határozatot hozott Ben Gurion ezekben a napokban a betegágyból. A betegség egy pillanatra sem hatalmasodott el rajta. Ben Gurion akaraterével és erős idegeivel leküzdötte azt.

Táviratok és látogatások

A nap mind a huszonnegy órájában özönlöttek a táviratok belföldről, főleg pedig külföldről. Ugyanúgy

özönlöttek a látogatók. És a téma állandóan: a hadszíntérnek ez vagy az a részlete, komplikált helyzet itt, kilátások amott, győzelmek, hódítások, de ugyanakkor akadályok és nehézségek. Ben Gurion mindent akart tudni.

A külügyminiszter eljött négyszer-öttször naponta és beszámolt a politikai arénában zajló eseményekről. A hadsereg főparancsnoka a frontról egyenesen a betegágyhoz jött, ugyanúgy jelentkeztek a különböző fegyveremek parancsnokai, az ejtőernyősök, a páncélosok és a légihaderő parancsnokai. A miniszterelnök kifejezett óhajára személyesen raportáltak. Jelentéseik nem voltak felületesek: Ben Gurion erőlyesen követelte, hogy minden részletről tájékoztassák. Kérdezett és érdeklődött. A két titkár éjjelnappal, megszakítás nélkül dolgozott, csak az íróasztal

VIDOR közvetítőiroda
TEL-AVIV, ALLENBY 94.
Telefon: 3945.
LAKASOK
EXISZTENCIÁK
ÜZLETHELYISÉGEK
ÜZLETEK
TELKEK, stb.

MOADON „CAVTA”
Tel-Aviv, Dizengoff 214.
NOVEMBER 16-IKAN,
szombat este 8.30 órakor
Jámbor Ferenc
előadása:
Magyarország zsidósága
a rendszerváltozásokban.

PAPLAN-JÁT RENDELJE, VAGY DOLGOZZA TASSA ÁT A SPECIALISTANÁL
(TEMESEVÁR)
HAIFA, HERZL **67. Schwarz Izsó**

Haifai mozik mősora:
ORION: UNDER WATER (színes)
MAY: DALLAMOK A SZIVBEN (színes)
Gene Kelly Howard Keel
ARMON: A HÓSÖK FARADTAK
EN-DOR: Szombat, vasárnap, hétfő: BAMBUSZHAZ
Kedd, szerda, csütörtök: HOUDINI
PEER (tel. 2232): THE BENNY GOODMAN STORY (színes). ★ Jegyelőjegyzés: „Israel” iroda, Berwald-utca 11. Telefon: 2244.
GAL-OR: Nappal: péntek, vasárnap, hétfő: A CSENDES EMBER
Kedd, szerda, csütörtök: FELKELES A 11-ES BLOKKBAN. — Este: MADAME CURIE
AMFITEATRUM: THE MAN IN THE GRAY FLANNEL SUIT

Az INBALL új műsora

Az izraeli kulturális intézményeket pártoló amerikai alap égisze alatt működő INBALL témaújság-csoport fennállásának hetedik évfordulója alkalmából mutatta be új műsorát.

Az Inball igazgatója és koreografusa, mint ismeretes, Sara Levi-Tánaj, sőt a legtöbb zenei adaptálás is az ő munkája.

Az Inball új műsorával nem felelt meg teljesen a várakozásnak, ami a művészi kifejezést illeti. Az előadás kétségtelenül folklorisztikus és érdekes, de még nem elég művészi. A nagy baj abban rejlik, hogy a táncosok még nem elég képzetek, nem felelnek meg egy komoly művészi csoport követelményeinek. Különösen a férfítáncosok hagynak sok kívánnivalót maguk után — ellentétben a szabállyal,

hogyan vegyes táncosportokban a férfiak szoktak jobbak lenni.

Az egész műsor felépítése ügylő az egyetlenségre, a tehetőségre, bájos és szépmozgású Margallí Ovéd köré, aki csaknem mindegyik számban a főszerepet játssza: ő az „éset chájil” (a bátor szívű asszony), ő Devora, sőt ő játszza a gyermek Sámuel szerepét is.

A legművészebb és legsikerültebb szám szerintünk a „Sábbát sálom”, a chásid férj és feleség szerelmes tánc-a sábbát beköszöntésekor. „Devora tánc” igen látványos, de tömegjelenetei nem finomak, a harci táncok nem egyöntetűek és a koreográfus nem fordított elég művészi gondot a kosztümökre.

A „Gyermek Sámuel” jelenet beállítása igen érde-

kes, a zenéje kellemes, finom — Boskovits Sándor szerzte jemenita népmotívumokra — azonban a tánc — eltérően a zenétől — sehogyssem fejezi ki a gyermek Sámuel lelkiállapotát, amit Sámuel első könyve alapján kellene kifejeznie.

Nagyon bájos az utolsó szám, a kedélyes és humoros „Pásztorok Nala”. Zenéjét szerették I. Admon és M. Selmon. A modern izraeli műnépdal megfelelő kifejezést talál a jemenita népi tánc megjelenítésében.

Mindent egybevéve az Inball kétségtelenül jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt 7 évben. Sok munkával és odaadással el is fogja érni a nemes célt, amit maga elé tűzött: komoly és művészi nemzeti táncosporttá fejlődni.

ZENEÉLETT

DÁNIEL BARENBOJM

A zenei „csodagyerek” felütése éppoly erős kételyeket támaszt komoly muzsikusokban, mint amilyen máigikus vonzerőt gyakorol a közönség legszelebb rétegeire. A kora gyermekkorban mutatkozó rendkívüli jelenségek: abszolút hallás, zeneművek páratlanul gyors betanulása, a felfogóképességnek abszolút és relatív értelemben vett meglepő fejlettsége, az előadó-nagyságok legfőbbjénél felbukkannak. Ha ezek életrajzát olvassuk, szinte egybenhangzóan megtalálhatjuk bennük a fenti tünetek leírását, — egyik már 5 éves korában egyszeri hallásra lejátsszott egy szonátát, a másik 6 éves korában komponált, vagy hangversenydobogón ejtette ámulatba a hallgatóságot. Nincsen semmiféle feljegyzés azon „csodagyerek”-ről a kiskorúak ezek a rendkívüli szimptomák csaknem oly gyorsan tűntek megint el, mint ahogyan jelentkeztek. Számos nagy ígérget kallódik el, fejlődik vissza s okoz érettebb éveiben súlyos csalódást. A példák felsorolását mindkét kategóriára vonatkozólag mellőznöm kell, hogy tulságosan el ne kalandozzak a tárgytól.

Révész Géza professzor, a híres zene-pszichológus azt ajánlja, hogy gyermek-fenomeneket ne aprólékos mozzanataikban, hanem mint egészet vizsgáljuk meg. Ha a gyermek-művész előadása kiállja az összehasonlítást az érett muzsikus-nagyságokkal — mondja, — úgy természetesen elesik minden más probléma. A kérdés lényege tehát: kiállja-e az összehasonlítást, vagy csak viszonylag, korához képest mulja felül játéka, zenei érettsége az átlagot?

Mielőtt Dániel Barenbojm esetében erre válaszolnánk, nagyon röviden be kell mutatnunk hősünket az olvasóknak. Buenos Airesben született 13 évvel ezelőtt, apja zenepedagógus és anyja is képzett zongorista: Mint lelkes cionisták a nagyszámú család összes tagjai 4-5 évvel ezelőtt Izraelben telepedtek le s a kis Dániel innen indulgatott külföldi hódító útjaira. Mint olvashatuk, legutóbb Rómában a Santa Cecilia Akadémia tiszteletbeli tanári diplomájával tüntették ki és két nemzetközi versenyen nyert díjat.

Dániel sajátos keveréke az igazi gyermeknek és a vérbeli művésznek, ami nem is olyan különös, — hiszen a kettő vérrökona egymásnak! Emlékeztet, hogy egyik tel-avivi hangverseny előtt alig volt képes fellépni, mert társai játék közben megsértették a szemét, úgy hogy nem látta a billentyűket. De ez játékán nem érződött meg. Ha játékról van szó, mármint gyermekjátékról, éppoly boldog, mint kortársai. De ha gyakorol, ha a zongoránál ül, lázas figyelemmel adja át magát a zenének. Jelen voltam egyszer, mikor Kubelik kipróbálta két évvel ezelőtt — karmesteri képességeit. Előzetten egy Beethoven-partitúrát és a kisfiú oly bámulatos biztonsággal intette be — a képzelt — hangszereket, mint egy „valódi” dirigens. Mohón veti rá magát minden kottára, ami elébe kerül, és remekül rögtönöz. Salzburgban az elmúlt évben Igor Markevicsnél karmestertanfolyamot vezetett és frenetikus sikert aratott, mikor a vizsgálódáson egy zeneiart vezényelt. Néhány hónapja tért vissza nyugat-európai turnéjáról és apja azonnal beíratta ismét az iskolába, — nehogy többévi távollét után, elfelejtsen iv-

ritül. A jövő év elejére Sol Hurok, a híres amerikai impresszárió szerződtette le tíz hangversenyre. Addig fellép nálunk a Fülharmónikusokkal is.

Dániel az Ohel Sémiben nagyigényű műsorral lépett ki, amely kemény dió lenne még talán Arthur Rubinsteinnek is. A Révész-féle értékelési módszer ezért nemigen volt itt alkalmazható: az utolsó, nagy Beethoven-szonátának (op. 111, C-moll) sokkal inkább megsejtett, mint felértékelt és kifejezett misztikumában — gyakran vesztette el teljesen a fonalat — és meg kellett elégednünk relatív értékek megállapításával. Egy ismeretlen Schubert-szonátából kis barátunk semmit sem értett meg, s ugyanezért hallgatott sem. Meglepető fordulat állott fel azonban a műsornak másodikk, problémáit illetően sokkal kevésbé igényes részében. Prokofieff 9-ik utol-

messze meghaladó feladatok elé állítani! De mindez nem von le semmit abból a tényből, hogy egy tüneménnyel állunk szemben, amely a zene valamelyik területén, ha talán nem is csak a zongorán, — nagy reményekre jogosít.

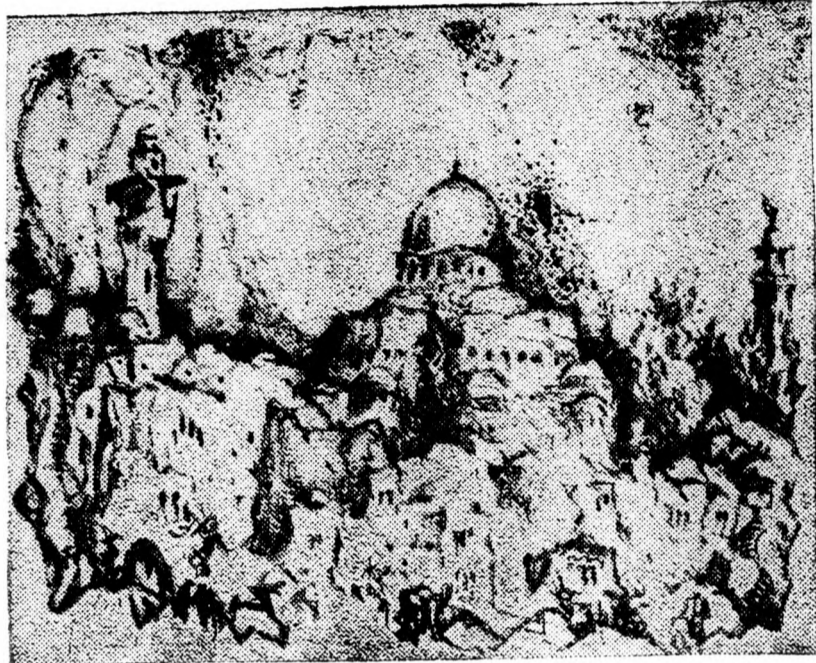
ZINO FRANCESCATTI

A Fülharmónikusok kiváló vendég-hegedűse szombat este az Ohel Sémiben adott önálló hangversenyt a legtöbb számban a zenekar kíséretével, Francesco Molinari-Pradelli vezénylete mellett. Mint a legtöbb francia hegedűsnél, az ő tónusa sem öblös és erőteljes, — de nála áthidalja ezt a tény a hangzás nemessége, finom csiszoltsága. Műsora első fejt Bachnak szentelte: A-moll verseny és H-moll szülő-szvit, Fokmérője minden művész lelki mélységének, átszellemültségének. Francescatti kissé túl sok szabadosság ellenére, remek hegedűjátéka és előkelő modora megnyeri, — bár Bach-ja nem emelt a magasba. Gyönyörűen játszotta Beethoven két Románt, különösképpen a G-durt. — Mozart D-dur versenye (K. 218) fejezte be műsorát. Az

KIÁLLÍTÁSOK

A telavivi múzeumban

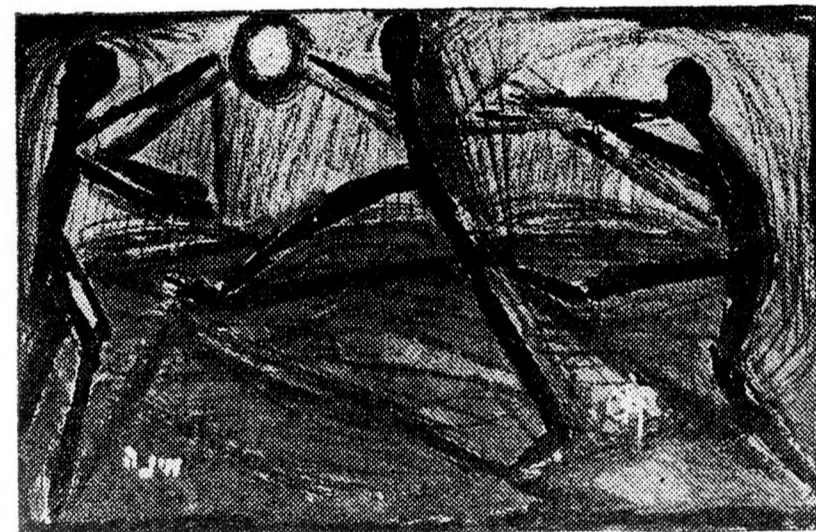
Mina Sisselman, ismert telavivi születésű festő két-tucatnyi olajfestményét állítja ki. Félleg absztrakt képeinek egyéni kompozíciója és merész színezése kiforrott művészegyenységet árulnak el. Mina Sisselman hosszabb tanulmányi időt töltött Amerikában, ahol számos kiállításon is részt vett.

Dávid Wittmann: Ovárosi fantázia Jeruzsálemben

Ludvig Schwerin 41 rajza és akvarellje látható a múzeumban. Kellemesen ható, szelíd tájképek és portrék borítják a múzeum két termének falait. Schwerin finoman kidolgozott rajzai a precíz japán rajztechnika hatása alatt érték el a tökéletes munka ily ragyogó kifejezését. Néhány izraeli tájképe igen hangulatokeltő. Állatrajzai is sok élményszerűségről tanuskodnak. Sikerült könyv illusztrációk is láthatók a kiállításon.

Schwerin német-zsidó eredetű művész, 1939-ben alijázott. Több önálló és társaskiállításon vett részt Izraelben és több európai országban.

Mina Sisselman: Labdázók

VIOLA BINDISCH

Behrendt kiállító-teremben Viola Bindisch haifai festőművész nő Tel-Avivban, a Ben Jehuda 105. alatt lévő Behrendt könyvkereskedés és kiállító terebben rendezte meg aránylag kisméretű tárlatát (20 kép). Viola Bindisch igen tehetséges rajzoló. Szénrajzai határozott, merész és nőknél szokatlanul erőteljes vonalaival mély benyomást keltenek. Képeinek témája főleg dolgozó emberek és szenvedést kifejező fejek. Színes képeiben is a rajzos elem a döntő; Viola

Bindisch a színek használatában még nem érkezett el arra a kiforrottságra, mint a ceruza kezelésében.

Viola Bindisch egyébként magyar-zsidó származású, Wilhelm Lujza ismert festőművész nő testvére.

Kiállítás Ejn Hodban

Az éjn-hodi művésztelepen most nyílt meg Jean Dávid, K. Janith, M. Kohen és D. Wittman társaskiállítása. — Dávid Wittman tíz rajzzal és akvarellrel vesz részt a kiállításon. m. g.

L. Schwerin: A padon

só szonátája telve van szellemes fordulatokkal és eredeti formákba épített dallamokkal; kis művésziúknél, ha persze nem is teljesértékű előadásban, a számunkra ismeretlen mű, hatatosan érvényesült. Ugyancsak meglepő finomságok és remek zongorázó-készség nyilvánult meg Mendelssohn „Fantáziá”-jában (Sonate écossaise). Nem mindig tisztán játszott, de bravuros futamok, lágy piánók hangzottak el igen könnyed játékában. A műsor befejeztével — s ez számos művész közös vonása — megkönnyebbült, hogy elvégezte a „kötelező iskolai feladat”-ot, és ragyogó humorral, szellemesen, mulatságosan adta elő Beethoven egyik ismert „Ecoissaise”-ét. Ha nagyon ifjú művésznünk ilyen fajsúlyu darabokból állította volna össze műsorát, sokkal előnyösebben mutatkozott volna előttünk. Kár volt ezt a ragyogó tehetségű fiut erejével

andante volt a legszebb, — a rondóban Szigeti József jólismert felfogása rossz iskolát csinált: önkényeskedően torzított metrumok, hangértékek, hangsúlyok valami szeszélyes kisasszony népies táncára emlékeztettek inkább, mint Mozart üdén közvetlen modorára. Kiváló vendégünk alighanem az ő stílusát vette át, vagy akarta utánazni. Erősen kellett küzdenünk magunkban, elhagyjuk-e magunkat csabítani arisztokratikusan választékos hegedű hangvarázslatótól, vagy maradjunk hűek a zenemű hagyományaihoz? S míg érzelmeinkben ingadoztunk, már fel is csendültek a ráadások, majd a tapsvihar, mely inkább a szólótáncnak, mint a féltékeny sajtó jogait érvényesíteni akaró és ezért olykor kissé tollakodó kíséretet szolgáltató karmesternek szólt, — s így a magunkkal folytatott vita eldöntetlen maradt... Pataki László

CSAK I.— FONTERT — somagolunk és szállítunk bármilyen csomagot Romániába, Magyarországra, Bulgáriába, Lengyelországra. • Kezbesítésért kezeskedünk. • Állandóan rakietek külföldi gyapjufonál, svájci bálonselyem. • Angró árak.

DE-ME-KA Tel-Aviv, Frischman 25. (udvarban)

„Szent Agoston beszélhet, amit akar, az emberek nem vennék magunknak a fáradságot, hogy a szaporodás meglehetősen nehéz munkáját elvégezzék, ha ez nem járna valami különlegesen finom érzéssel.”

CASANOVA.

NEMI ÉLETÜNK

című, magyaryelvű szexológiai sorozat második kötete megjelent és mindenütt kapható, ahol Új Kelet-et árulnak. Ebben a kötetben jelent meg az idegen szavak magyar szótára, valamint két részletes, magyarázatokkal ellátott anatómiai ábra is.

A MÁSODIK KÖTET FEDŐLAPJA PASZTELLEK. kéri a kékszíni második kötetet.

ÁRA VÁLTOZATLANUL CSAK 950 PRUTA. Kiadja Kálóczy Mose György, Tel-Aviv, POB. 6160.

(48)

A Lewenhaupt grófnő. O bizonyára jól aludt, mert megáztott a búcsú alatt. Most már nem kell udvarhölgye legyen egy seiyemkereskedő lányának. A Koskull is pompásan nézett ki, friss volt, ragyogó, jól kisminkelve és diadalittas. Lehetőségeket sejtett, kétségtelenül nagy lehetőségeket...

Olyan tolongás volt, hogy Oscart félretolták. De a gyerek megint előre tört. Oscar már majdnem olyan nagy mint én, ami ugyan nem jelent sokat, de mindenesetre nagy a korához képest. Gyorsan magamhoz vontam.

— Isten veled, drágám.

Ereztem hajának friss illatát. Ma reggel bizonyára már kilovagolt. Oscarból áradt a nap és a hársfa illata: — Mama, nem tudnál itt maradni? Hász itt minden olyan szép!

Milyen jó, hogy a gyerek mindent szépen talál. Mily szerencse... Beszéltem a kocsiba. Jean Baptiste pártját helyezte a hátam mögé. La Flotte is beszélt mellem. Aztán Villatte és gróf Rosen is beültek. Marie és Yvette a másik kocsiban utaztak. Amikor a lovak elindultak, még kihajoltam, hogy fejnéztek a kastély ablakosára. Tudtam, hogy az első emeleten fekete alak lesz az egyik ablakban. Ott is volt. Ó maradt. Én elutaztam.

— Ha majd Plombièresbe megérkezünk, nem lesz egyetlen ruhánk se az idei nyári divat szerint — jegyezte meg La Flotte. — Ajánlom, utazzunk előbb Párizsba, hogy vásárolhassunk magunknak valamit.

Az utak szélein szöke gyerekek álltak és integettek. Visszaírtam nekik.

Már most vágyodom Oscar után.

Párizs, 1812 január 1.

Abban a pillanatban, amikor Párizs összes harangjai meghondultak az új esztendő tiszteletére, egyedül egymással szemben álltunk — Napoleonnal.

Julie adta át váratlanul a meghívót:

— Éjfélkor a császár és a császárnő szükhörű fogadást rendeznek, de a család már tíz órakor ott lesz. A császárnő azt mondta, hogy okvetlenül el kell jönnöd.

Mindennap együtt voltunk a Rue d'Anjou-beli kis szalonban. Julie a gyerekeiről beszélt, háztartási gondjairól és Josephről, aki állandóan panaszkodik a láborkokora, akik képtelenek trónját Spanyolországban megerősíteni, a trónt, amelyen a valóságban még sohasem ült. Ennek ellenére Julie elégedettnek látszik a sorsával. A Le Roy-éknak biborvörös modelljeit viseli, babákat varr kislányai-uk, bejár az udvarba, a császárnőt felségesnek tartja és a kis római királyt nagyon helyesnek. A gyerekek szöke haja van, a szemek kékék és alsó állkapcsában már két foga kinőtt. Napoleon, mint egy kakas kukorékol, hogy a fiát nevetésre bírja, és sokszor nyávog, mint egy macska. Megpróbálom elképzelni a kukorékoló és nyávogó Napoleont. Julie először nem tudta megérteni, hogy megérkezésem után miért nem jelentkeztem a Tuileriákban. De én nagyon visszavonultan élek, csak Julieval és legkedveltebb barátommal találkozom. Eppen ezért a meghívás nagy meglepetést okozott számomra. Nem tudtam szabadulni az érzéstől, hogy a meghívás valamilyen célt szolgál. De milyent?

Igy történt, hogy már harmadszor mentem szorogó szővel a Tuileriákba. Először azon az éjszakán, amikor Napoleon előtt az enghienai herceg életéért könyörögtem. Akkor felvettem új kalapomat és hiába könyörögtem. Második alkalommal Jean Baptiste-ot kísérttem el, amikor a császár hozzájárulását kérte, hogy a francia állampolgárságot lemondhasson és hogy a hadseregből elbocsátsák. Tegnap este fehér-arany ruhát viseltem és Sophia Magdalene özvegy királynő briliáns fülbevalóit. Bár nem féltettem, mégis magamra vettem a cobolyprémet. Stockholmban erős fagy van, legalább 25° Celsius... És a Szajnában most sokkal több fény táncol. Amikor beléptem a Tuileriákba mély lélegzetet vettem. Ereztem, hogy — ottan vagyok. A lakások kétoldalú hívéi, a gobelnek, a szőnyegek telistele méhekk. Mindeműt méhek, úgy mint akkor éjszaka előre mondta. És mindenütt ragyogó világosság, semmi árnyék, nincsenek kísértetek.

A császárnő szalonjában az egész család már jelen volt. Amikor beléptem, mind egyszerre skart üdvözlöni. Hiszen közben valódi koronahercegnő lett belőlem. Még Marie Louise is felült és elém jött. Ezúttal is rózsaszínű ruha volt rajta. Porcelánszeműi kifejezéstelenül nézegettek, viszont változatosan és állandóan mosolygott és első kérdése az ő édes „kuzinjának”, a svéd királynőnek szöft. Egy valódi Vasa még mindig sokkal közelebb áll egy Habsburghoz, mint valamennyi parvenü Napoleon-ivadék együttvéve. Egy törékeny szőfára kellett mellé leülnöm. Madame Letitia esodálta a fülbevalóimat és szerette volna tudni, hogy mennyibe kerültek. Örültem, hogy az öreg hölgyet viszonlatáhatom, most már elegáns párizsi loknijával és manikűrözött körmeivel. Végül megszólalt:

— Nem tudom megérteni, mit kifogásol Napoleon a gyóntatószékemen? Egy aukción, ahol használhatatlan határozat felszerezést és anyagokat árvereztek, három örbódét vásároltam és belőlük a versaillesi kápolnában gyóntatószéket állítottam fel. Nagyon jól szolgálnak a sző — panaszkodott — és igazán olcsón vettem őket. Napoleon ezt kicsinyes dolognak tartja. Mindenesetre ebben a házban egyáltalában nem spórolnak.

Igaz, a Tuileriákban nem spóroltak.

— Mama mia, oh, mama mia — nevetett Polette. Boroghese hercegnő ha lehet, még szebb lett. Most finom volt és törékeny, nagy szeműt hék árnyékok vettek körül. Pesszós poharát állandóan újra töltötte. Julie elbeszélte, hogy Polette beteg.

— Olyan betegséget kapott, amelyről nem szokás beszélni és amelyet hölgyek sohasem kapnak meg — mon-

dotta és nagyon elpirult. Polette néztem és törtém a fejem, mi is lehet ez a betegség.

— Emlékszik arra az újévre, amikor rosszul lett? Akkor várta Oscar érkezését — mondta Joseph és én bólintottam: — Akkor a Bernadotte dinasztia egészségére ittunk — mosolygott Joseph, de mosolya nem volt kellemes.

— I. Joseph, Spanyolország királyából a sárga brügység sebzél — jegyezte meg Polette és kiürítette pezsgőspoharát.

Tizenegyre már ebélt. A császár még nem jelent meg.

— Öfelsége még dolgozik — indokolta meg Marie Louise.

— Mikor láthatjuk majd a kicsit? — érdeklődött Julie.

— Amikor éjfélt harangoznak, a császár a gyerekek karján fogja üdvözölni az új esztendőt — válaszolt Marie Louise.

— Nagyon helytelen a gyereket álmából felriasztani és a sok vendégnek megmutatni — szólalt meg Madame Letitia. Ebben a pillanatban Meneval, a császár titkára lépett be a szalonba:

— Öfelsége a felséges asszonyt kéri — mondta halkan.

— Engem? — kérdeztem önkéntlenül és esodálkozva.

Meneval arca komoly maradt:

— Igen, a felséges asszonyt. Svédország koronahercegnőjé!

Marie Louise Julieval tovább beszélgetett. A császár kivánsága nem lepte meg. És most már megérttem, hogy a császár kifejezett parancsára hívott meg. A Bonapartek elhallgattak.

— Öfelsége a kis dolgozószobában várja a felséges asszonyt! — jegyezte meg Meneval, miközben különböző helyiségeken haladtunk keresztül. A két első audienciám Napoleonnal a nagy dolgozószobában bonyolódott el. Amikor beléptünk, a császár csak futólag pillantott fel aktáiból:

— Kérem, foglaljon helyet, Madame! — Ez volt minden. Nagyon udvariatlan volt. Meneval eltűnt. Leültem és vártam.

Előtte ízesomó hevert sok sűrűn írt ível. A kis-betűs, szorgalmas írás ismerős volt előttem. Valószínűleg Alquier jelentései, a stockholmi francia követé, jutott eszembe. Alquier nagyon szorgalmas ember. A kandelabó felett az óra az újév felé haladt előre. A számlapöt egy aranyozott bronzsáv tartotta kiterjesztett szárnyain. Miért ez a színház, kérdeztem magamban. A császár azért hívatott, hogy valami fontosat mondjon nekem.

— Ne akarjon a várakozással megfélemlíteni, felség — mondtam hirtelen — amúgy is, nagyon félénk természetű vagyok, öntől pedig kifejezetten félek.

— Eugénie, Eugénie. — De még mindig nem nézett fel: — Meg kell várni, amíg a császár megkezdí a beszélgetést. Monsieur Montel még ennyire sem tanított meg az etikettből?

Aztán tovább olvastam és volt időm szemügyre venni. A ezármask hűsös lett, kövér és a haja ritkult. És ezt az arcot szerettem annyira valamikor, esodálkoztam. Igaz, régen volt, de a szerelem még pontosan emlékszem. Csak az arcát felejtettem el teljesen... Türelmetlen lettem:

— Felség, ön azért hívatott engem, hogy etikettkérdésekről vizsgáljon?

— Többek között ezért is. De azt is szeretném tudni, Madame, hogy mi hozta ide vissza Franciaországba.

— A hideg, felséges uram!

Hátráddt a karosszékekben, karjait összefonta a mellén és gúnyosan elhúzta a száját:

— Ugy, tehát a hideg. Ugy látszik, hogy a cobolyprém ellenére, amelyet ön után küldtem, mégis fagyoskodott, Madame!

— Igen, a cobolyprém ellenére is, felség!

— És miért nem jelentkezett eddig az udvarban? Már sálljaim feleségei rendszeresen, időnként tisztelegnek a császárnál.

— Én már nem vagyok „egyik marsalljának” a felesége, Sire!

— Helyes, erről majdnem elfeledkeztem. Most Desideria svéd koronahercegnővel van dolgom. De tudnia kellene, Madame, hogy idegen királyi házak hozzátartozói is, amikor fővárosomba érkeznek, audienciát szoktak kérni tőlem. Üdváriasságból, Madame!

— Én nem látogatóban vagyok itt. Én idehaza vagyok.

— Ah, vagy úgy, ön idehaza van nálunk... — Lassan felállt, megkerülte az íróasztalt és közvetlenül előttem megállt. Hirtelen rám kiáltott: — Es tulajdonképpen hogyan képzeli ezt? Ön idehaza van. És naponta a nővére és más hölgyek révén pontosan értesül arról, amit hi beszélnek. Hogy aztán azonnal leüljön és levelet írjon a kedves férjének. Svédországban magát tényleg olyan okosnak tartják, hogy kénkedni küldték ide?

— Nem, ellenkezőleg. Olyan butának tartanak, hogy ezért kellett visszajönnöm.

Ezt a választ nem várta. Már mélyen belélegzett, hogy megint rám kiabáljon. De most csak rendez hangján megkérdezte:

— Mit jelentesen ez?

— Felség, én buta vagyok. Csak emlékeztek vissza a régi napok Eugénijére. Buta, nem politikus, műveletlen. Sajnos, nagyon rossz benyomást tettem a svéd királyi udvarra. És mivel nagyon fontos, hogy mi, Jean Baptiste, Oscar és én, Svédországban megbecsülésnek örvendjünk, éppen ezért vissza kellett jöjjek. Az egész igen egyszerű.

— Olyan egyszerű, hogy nem hiszem el, Madame! — Ez úgy hangzott, mint egy korbacsutás. Megint fel és alá kezdett rohanni a szobában: — Talán tévedek és ön tényleg nem Bernadotte kivánságára jött vissza. Akár-hogy is legyen, Madame, a politikai helyzet annyira kiéleződött, hogy meg kell kérnem, hagyja el Franciaországot.

Elhépedve meredtem rá. Ki akar engem utasítani? Ki akar dobni Franciaországból?

— Nagyon szeretnék itt maradni — mondtam halkan. — Ha nem maradhatok Párizsban, akkor szívesen megyek Marseillebe. Már sokszor gondoltam arra, hogy régi házukat visszavásárolok. A papa házát. De a montani tulajdonosok nem hajlandók eladni. Így nincs nekem otthonom, mint a rue d'Anjou-n lévő házuk.

— Mondja, Madame, Bernadotte tényleg megöregült? — kiáltott fel váratlanul. Aktái között kutattott, majd ki húzott egy levelet. Megismertem Jean Baptiste kézírását: — Szövetséget ajánlottam fel Bernadottenak és ő nem válaszolja nekem, hogy nem tartozik az én vazallusfejedelmek közé.

— Felség, én nem foglalkozom politikával — mondtam. — Es nem tudom, hogy ez milyen összefüggésben van az én itt tartózkodásommal?

— Meg fogom mondani önnek, Madame! — és öklével rácsapott az íróasztalra. A szoba falának stukaturájából lehullott egy darabka. Napoleon megint dühögött, szoros, valóban dühögött: — A maga Bernadotteja viszméri utasítani Franciaország szövetségét. Mit gondolt, meri ajánlottam fel neki ezt a szövetséget? Nos, mondja meg nekem?

Nem válaszoltam.

— Még ön sem lehet ennyire buta, Madame. Ön tudja, amit minden szalonban tudnak. A cár megszüntette a kontinentális zárlatot és az ő birodalma növekedésnek szűnik majd létezni. Minden idők legnagyobb hadserege fogja megszállni Oroszországot. Minden idők legnagyobb hadserege. — Ezek a szavak valósággal elbódították. — Svédország a mi oldalunkon halhatatlan érdemeket szerezhetne. Svédország megint nagyhatalom lehetne. Bernadottenak felajánlottam Finnországot, ha a mi oldalunkon masirozik. A hanzavárosokat is neki ígértem. Képzeld el, Madame, Finnország és a hanzavárosok! De Bernadotte nem ragadja meg az alkalmat. Bernadotte nem akar velem masirozni. Egy francia marsall, aki nem akar ebben a hádjáratban részt venni!

Felneztam az órára. Negyedóra marra kezdődik az új év.

— Felség, mindjárt éjfélt van.

De nem hallgatott rám. A kandelabó fényében tükrözött a saját arcát nézte benne:

— Kétszázezer francia, száztözevenez német, nyolcvanezer orosz, hatvanezer lengyel, ezrenkivil százötzezer önkéntes különböző országokból — mormogta. — I. Napoleon nagy hadserege. Minden idők legnagyobb hadserege. Masirozni fogok...

Hirtelen megfordult. Arca eltorzult a haragtól.

— Es ezt a hadsereget nézi a Bernadotte!

A fejemet ráztam:

— Felség, Jean Baptiste felelős Svédország jólétéért.

Mindaz, amit tesz, ennek az országnak érdekeit szolgálja.

— Aki nincs velem, ellenem van, Madame! Ha én nem akarja önkéntesen elhagyni Franciaországot, úgy könnyen lehetséges, hogy tusként fogom lefogadni. — Nem mozdultam. — Már késő van — szólalt hirtelen, gyorsan asztalához lépett és csengetett. Meneval, aki nyílván az ajtó mögött állott készenlétben, azonnal belépett: — Itt van! Azonnal kézbesítsék gyorsfutárral. És hozza! — Tudja, mi ez? Parancs, Madame! Espedig Davout marsallnak. Davout és csapatai átlik a határokat és meg fogják szállni Svéd-Pomerániát. Mit szöl ehhez, Madame!

— Azt, hogy ön megkísérli fedezni a nagy hadsereg balszárnyát, felség!

Hangosan felnevetett:

— Kitélt tanulta be ezt a mondatot. Talán tiszteljem egyikétől hallotta az utóbbi napokban?

— Ezt még Jean Baptiste mondta nekem, már jó régen!

Szemem elkeskenyedtek:

— Bernadotte talán védeni akarja Svéd-Pomerániát Nagyon szórakoztatna, ha megütözne Davouttal.

— Szórakoztatná? — A harcmezőre gondoltam. A sebgényes sirbantokra, a szétlöt elbált keresztifákra... Es az szórakoztatja őt...

— Tisztában van azzal, Madame, hogy mint tusk tartóztatnám és ezzel a svéd kormányt a szövetség megkötésére kényszeríthetném?

Mosolygottam:

— Az én sorsom nem változtatná meg a svéd kormány elhatározásait. Másfelől elfogadásom bizonyítékul szolgálna arra, hogy hajlandó vagyok minden szenvedést elvállalni új hazámért. Felség, ön tényleg martirt akar belőlem csinálni?

A császár ajkaiba harapott. Néha vak tyúk is nézi szemét! Napoleon bizonyára nem akar Bernadotte feleségéből svéd nemzeti hősnőt faragni... A válhat vonogattam.

— Mi senkire se szoktuk barátságunkat rákényszeríteni, inkább a mi barátságunkat holdunk...

Három perccel volt éjfélt előtt.

— Madame, férjét rá kell beszélje, hogy barátságunkat fogadja el, — kezét az ajtó kilincsére tette — majd csak saját érdekében is, Madame!

Szemem gonosan csillogtak. Kérdőleg néztem rá. Ebben a pillanatban meghondultak a harangok. A harangok zúgásában már nem hallatszott a kérdésem és Napoleon válasza sem. Párizs harangjai az új évet üdvözölték.

— Franciaország történelmének egy grandiózus eseménye kezdődik — mormogta Napoleon, amikor elhallgattak a harangok. A császár után kiléptem a dolgozószobából. — Már sietnünk kell, a felséges asszony vár bennünket — mondtotta Napoleon és rohanni kezdett.

Meneval oldalán lassan vonultam át a kihalt terembe.

— Elküldte a parancsot? — kérdeztem.

— Meneval bólintott.

— A császár megsérti egy állam semlegességét. Az évben ez az első cselekedete — állapítottam meg.

— Nem, az utolsó az elmúlt évben, felséges asszony — válaszolt Meneval.

(Folytatás kedden.)

Ugy, ahogy van

Fürelmes esőfességből, férjének utolsó sóhajlásából képződött benne ez az érzés: a félelem. A lélekben is végbemegy olykor egy úgynevezett „kémiai folyamat”. Két, vagy három anyag vegyületéből képződik valami egészen más, új... Persze, másokban is meg volt a félelemérzet, különösen vásáros, búcsú idején, mikor tömegével lepték el a vásárokat „ők”. De ennek elrendezésére volt bennük akarat és bizakodás is. Ha belső mérleg serpenyőire helyezték volna félelmüket és bizakodásukat, nem kétséges, hogy az az utóbbi javára billen.

Nguyen Van Thuan, szajgoni lakos betört a tetőn keresztül a prostituáltak és erkölcstelen magaviseletű nőket átképző és javító állami intézetbe, ahonnan két lányt elrabolt. Rendőrségi kihallgatása alkalmával azzal védekezett, egyáltalában nem tartja kivánatosnak, hogy barátnőit átképezzék és megjavítsák. (Time, Csikágó)

Abban az időben, amikor létezett még szülői házám. Bájja — vagy Basinka, a hogyan sokan nevezték — segédkezett anyámnak a házi teendőben. Nem sokat dolgozott, két-három órát naponta, s a munkabérből, amely félrubelt tett ki egy héten, rozslisztet vásárolt és otthon, a kemezőjében megsütötte betölte a bőre való kenyeret.

A rozoga, düledező házat, amelyben lakott, csak a „romok”-nak nevezték, mindig tartották tőle, hogy elsüllyed egyszer. De amikor Bájja beállított a faluba egy kásra való ellátatlan gyerekekkel, anyám mégis tanácsolta neki, hogy ideiglenesen bérelje ki. „Fédél lesz felettetek” — mondotta röviden, ahogy szokása volt. Bájja átvette a kulcsokat, kinyitotta a rozoga ház ajtaját, forgácsot tett a tűzhelyre, elrendezette motyóját, tett-vett. Életét kellett a pusztá falak közé. Volt holmija között egy összekötőző lábu tyúk, meg egy falóra, mely még élt és ketyegett, ha az agyagpadlóra helyezték, itt-takott és járt és ez valahogy nevetésre ingerelte a gyerekeket. Ezek a gyerekek, ahogy betették lábukat a házba, mintha megszállta volna őket valami, szédültek, vihogtak, nem tudták hová lenni széles jövedvükben. Anyám úgy vélekedett, hogy éhesek lehetnek a gyerekek és hazaszalajtott engem, hogy hozzak nekik a sült pogácsából. Később hoztam nekik meleg sült-krumplit is, melyet éppen akkor szedtek ki a tüzes pernyéből. A gyerekek hajtástól megejték a krumpit és akkor csakugyan elüli nyugtalan vidámságuk. Aztán hazament anyám, kinyitotta a ruhaszekrényt és a komód fiókjait, fehérneműt, ruhát válogatott a nővéreim holmijából és az enyéméből, az őcséknél töltönyt, meleg gyapjút szedte elő. „Az árvák részére” — mondta nekünk és hangjában annyi forró szorongalmat rezgett, hogy mindannyiunk szíve megégett vele. Most tudjuk meg, hogy nincs édesapjuk a gyerekeknek. A csomagot óvatosan elhelyezte anyám a „romok”-ban, senki sem vette észre, hogy ottjárt. Könnyű kézzel ajándékozta az anyám.

Közben tanakodtak otthon, milyen megélhetési forrást találhatnának Bájja és családja számára. Talán a „Hosszú utcában” akadna nekik még valamilyen „mellékereset”. Egyszer munkát keresett a „romok”-ban, közben megkérdezte tőle anyám, hogy hol és hogyan vesztette el férjét. Az asszony nem felelt, csak megégett állatban és elejtette a kezében tartott edényt. Anyám nem kérdezte többet. Ha a szomszédok kezdték beszélni erről, csak annyit mondott nekik, hogy ennek az asszonynak sebezett a szíve. Később megtudtuk, hogy Bájja férjét meggyilkolták a környékbeli parasztok. Éreztem, hogy van valami összefüggés a gyilkosság és az asszony megégett szíve között.

Ezek azok az idők voltak, amikor még szabadon közlekedtem a városka utcáiban, ahol nem volt rajtam sem iskola, sem „chéder” járna. Lehet, hogy ezek az első meglátások, melyekkel a környezetemben lévő dolgokat megéreztem, olyan élesek és tiszták voltak, hogy később semmiféle tudatos szemlélet, elemzés nem fűzhettem már hozzájuk semmit. A házak, melyeknek gazdái a piacon voltak, nyitva állottak előttem és betérhettem oda, ahová

éppen kedvem tartotta. Az ajtók sehol sem voltak kulcsra zárva. Lényegében egyformák voltak ezek a házak: mezuza az ajtófélfán, cikornyás „mizráchtábla” a falon, toronymagasságba rakott párnahalmaz az ágyon. Az egyik sarokban terpeszkedett a seprő. Egy kis szemécsomón állt, mintha akarta volna takarni. Az óra, melynek szinte emberi ábrázata volt, hangosan megfontoltan verte ki az időt. A nagy ünnepi közelétele, a komód lapján és a kis asztalokon száradó tarhonya volt kiterítve. Mindenki, aki belépett a házba, kötelességének tartotta kicsit megforgatni a tészta. Az egyik házban egyszerű két madarat találtam, amint jó étvággal szemegették a ritka eseményt. Ugy látszik, nem érezték meg, hogy beléptem, mert kirepültek a nyitott ablakon és kismártatva egy harmadik madárral tértek vissza. Szépen megvárták, míg jóllakik az is, aztán közrefogták és ki-

szorosra kötött kendőjével és elindul a munkába. ★★★ Hadd emlékezzem meg itt még Bájja szülőházáról is, apjáról, anyjáról, akik itt laktak a helységben valaha. Róluk csak azt írhatom, amit hallottam felőlük, nem amit saját magam gyermekszemével megéreztem. Az ember, Lézer, házala volt, aki a falvakat járta és a parasztok feleségeinek adott el gombot, gyöngykeléret, színes szalagokat. Mind eme gyönyörűségeket adott el gombot, gyöngykeléret, színes szalagokat, jótájt, szárított fűzeléket, kendert adott neki cserébe. A hét végén hazament Lézer, értékesítette a cseréruát, kifizette a nagykerekedőt, aki hitelt adott neki, s maradt pár garasát odaadta az asszonynak. Hindának, aki elővárosolta belőle a szombati lakomát: fehér kalácsot, reszelt tésztát, kompótot. Aztán babot, gesztit, meg a kuglit, amit a szombati kályhában tar-

ról nagy meglepéssel néztek őket az öregek. Lézer csak a kalapját szorongatta fejéhez nagy aggodalommal, mert ha elvennék tőle azt is, mehetne, mint „ők” fedetlen fővel... Ahogy kinőzt sorsára hagyták, felszedte a földről batyuját és elindult hazafelé. Az útek nem fájtak, erre megérezte és tudta mire vonatkoznak az írás szavai: „Egyetlen ellened készült fegyvernek sem lesz szerencséje”. Rossz csak akkor volt, amikor hazafelé, Hinda, a felesége, összetépett ruhát és üres batyuját látva, rányitotta a száját... Szótök és mocskolódo szavak zuhatagát árasztotta rá, aztán átkozódni kezdett és ezek az átkok messze estek az elfogadott és használatban lévő átkozódásoktól, valamint az írás fedő és dorgáló intelmek között sem szerepeltek. Önmaga „alkotásai” voltak azok mind. Azon a héten nem csinálták szombatot. Az asszony

Vannak irodalmi események, melyek nem ütnek zajt, nem kavarnak fel örvényeket és nem kápráztatnak el fényekkel, mint az átvonuló üstökös. De halk hangjuk nemzedékeken és korszakokon átcsendül, és ragyogásuk, mely még az ezüst esillogására sem törekszik, hanem megmarad az érc tomopáb színénél, ennek az időtálló anyagnak maradványaként öröklik meg. Elyen irodalmi esemény volt a rövid idővel ezelőtt elhunyt Dvora Baron egy-egy művének megjelenése. A mesék és történetek apró mozaikjaiból egy tökéletes egész rakódik össze. Egy világ körül fel előttünk, az olyan sokszor megírt és formába öntött zsidó kisváros, egy klasszikus művészettel író és formáló kéz alkotásában. A kisváros, a vallás és család pillérein, annak vastörvényei közt, melegségében, védettségében és igája alatt. Egyik műkritikus úgy jellemzi írásaikat, hogy van bennük valami szerzetesi, aszkéta. Ez a meghatározás kiüdenül illik is rá, hiszen adottságainál fogva az írás felkente is lehetne, de önkéntes megtartóztatással lemond mindarról a bősegről és pompáról, mellyel egy gazdag brikus lélek alkotásait ékesítené. Mégis, bővső szerszámává válik a toll, ennek az asszonynak a kezében. Egyszer finom elefántcsontból van, mint a régi imakönyv fedele, egyszer élesre metszett, perccig lúdtoll, amellyel öreg bőlcsek írják, egyszer eleven virágos ágga változik, amit tavaszi bokorról törtek le és az azotti földbe rajzoltak vele egy szívet.

Néhány szó Dvora Baronról

Alázatos asszonyok, homályos „beszemedésben” törvénytűlő rabbik jelennek meg előttünk, vagy szélesre tárulnak az ablakok, napfény zuhog be és áthatolnak rajtuk a fák. Válolevelet írnak bent, vagy „ketubát” — néhány vonás Dvora Baron tollával — és már visszatér is magunkkal egy emberi tragédia megrendülését, vagy világosság támad körülötünk: Dvora Ba-

ron nemes embertiturai sugározzák. Megnyílik súlyos, kovacsolt kapuja a gazdag földbérő vagy erdőtermelő kastélyának, egymásután sorakoznak fel előttünk előkelő dinasztiai sarjai, előfűző asszonyok, a megdöntött hatalma anyós, és az anyjukban, homályban a esenevészkedő teremtmények: a szolgáló, dajka, a megalázott szegény és az íjedt, esőndesre tört meny.

Dvora Baron Uzdabán, Litvániában született. Apja a rabbi, akinek fennkölt, tiszta alakját Dvora Baron sok írásából ismerjük — lánygyermekének olyan nevelést adott, amelyet a Tóra kincses örökségét őrző rabbi-házakban általában csak fiúk szoktak kapni. — Dvora nem kényszerítettek szende, imádságos, kímzések fölélt álmokat szövögető, álmokat temető papkisasszonyi sorsba. Tanulhatott T'náchoi, Talmudot, Agádát, mészárosok, házalók, a törvény nevében előzött meddő asszonyok, nyomorúságban tengődő özvegyek, árvák. Sorok tárulnak fel a gyermek Dvora előtt, minden ház, minden kitárt szív problémáját ismeri, és később irodalmi tevékenysége idején, örök harckukat vivja.

Dvora Baron 1911 óta élt itt az országban. Férjével, Joszef Ahronovicssal együtt aktív részt vett az országépítésben. Sok éven át volt a „Hápoel Hácár” irodalmi rovatának szerkesztője. Az első világháború idején Egyiptomban, Alexandriában volt száműzetésben. Ezen- és különböző korszakairól örökbecsű írások maradtak fenn. Az alábbi elbeszélésekben egyik jellegzetes „Ajárak” (kisváros) típusának és magának az „Ajáraknak” tragédiáját írta meg. Jungreis, Erika

úgy áldotta meg a gyertyákat a nétköznapiságtól szivar szobában. Az ember azonban, lekapasztotta a falról szombati öltönyt, elment a templomba, imádkozott este és még másnap reggel is. És mikor leáldoztatott a nap, zsebtárcsáit, melyeket megértett és melyek különösen illettek lelkiállapotára... Hát ezen a zavaros napon szülte meg az asszony gyermekét, akinek a Bájja nevet adta és aki nagy számban márnában Basinkának szólított szótán. Így szólították később a nő házukban is. ★★★ Szabad óráiban csakugyan akadt elfoglaltsága és mellettekeresete Bájjának a Hosszú-utcában. Segített a szolgálatban mosásban, nagytakarításban és munkabérért élelmet vásárolt házanépének: egy kis főzelékféléket, kását, néha egy kevés tejet, mellyel leveleztetett. A „Hosszú utca-nál” tovább sohasem merészkedett. Sem a hogy körüli térségre, sem a többi utcára. Mert ott voltak „ők”, „ők” — akik apját agyonverték, akik férjét meggyilkolták, tudta, hogy ezektől őrizkednie kell és óvnia töltük gyermekeit. Apjának

— azok azt mondták, hogy ez már beteges, ez már az öröklettel határos. Akadtak azonban olyanok is, akik a véleményen voltak, hogy Bájja van valamilyen titokzatos, látnoki erő, megérzése elkövetkezendő eseményeknek, mint ahogy a nagyon finom hallásgyan a nagyon finom hallásgyan felfogja a vészjósló érzésgést, mielőtt a viharok bármilyen jele is mutathozna a láthatáron.

Később már sűrűn hívták Bájját a Hosszú utca módos házaiba, ültéshez, főzéshez, különösen kézfogókra, esküvőkre való készülődés idején. Az esős évszak beálltával, már meleg, bélelt kabátokkal, kapcsos cipőkkel is enéhatnia gyermekét. Hat gyereke volt: Mordecháj, Feivel, Chájja, Ita, Ráchel és Avrahám. A jölkü és beteges Chájját különösen szerették mindnyájan. Az ő javára mindnyágyik szívesen lemondott a maga tejadagjáról, mert hallották, hogy a tej jól tesz a „mellbeteg”-nek és valahányszor köhögni hallották, összeszorult szívük a részvétől. Az anyának a sírás fojtogatta torját, ahogy figyelte őket, de mert nem akarta gyerekeit még jobban elszomorítani, hallgatott. Ugy uralkodott magán bánat és szenvedések

Mire a náci és kommunkista történelemben megöszült áldozat így válaszolt: — Ugyanezt fogom én is mondani, ha majd beengedtet rehabilitálnak. (Borssem, Jenkő)

Ernesto Ruiz és Salvador Mexico-City-i templomi betörőket hosszas keresés után a rendőrség letartóztatta. Kihallgatásuk során elmondották, hogy jámbor, istentülő emberek ők, akik minden templomi betörés előtt és után leterdeltek és fohászkodtak az Istenhez, de annak haragjától nem féltek, mert „az Isten jelenleg európai és szelei problémákkal van elfoglalva és bizonyosan nem szentel figyelmét az olyan bagatell ügyeknek, mint egy-egy perelye kifosztása”. (Etime, Csikágó)

Méretes, Mi rejtezők a Szovjetunió úgynevezett jölkü segítségé mögött? Felelet: A harmincas évek elején, amikor olyan rosszul ment a pesti kereskedőknek, hogy kötéltől fogták a vevőket, Kohnhoz így szólt a segédje: — Főnök úr, legyen olyan jó, adjon nekem 30 pengő előleget. Mire a főnök: — Nézze, barátom, 30 pengő előleget nem adhatok. De tudja mit? Lépjön be az üzletbe társanak. (Borssem, Jenkő)

Az elmúlt száz esztendő alatt rohamosan gyarapodott a világ népessége. Ha Hosszú utca születése óta hasonló mértékben szaporodott volna az emberiség, úgy pont egymilliószor annyi ember élne a földön, mint jelenleg, vagyis hozzávetőlegesen 2 havasvirilló és 700 trillió ember. (U. S. News and World Report)

Amerikában érdekes, új-fajta készítményt hoztak forgalomba, mely hasonló az utcai mérleghez. Az ember megfelelő pénzüsszeg befizetése után rááll a készítményre, mire annak talapzata gyorsan mozogni kezd és a láposon megrázza az embert. Olyan emberek állnak rá a rázókészítményre, akik idegesek, fáradtak és búskomorok. Tíz cent ellenében a készítmény felrázza az embert és szinte újjászülteve ugrak le a talapzatról. (Sie und Er, Svájc)

(Folyt. a 8-ik oldalon) 1956 XI 16 Uj Kelet 7

Slomo Lavi Kneszet-képviselő drámai önéletrajza nemzedékérő

Slomo Lavi nevét az új bevándorlók egy tragikus autóbalesettel kapcsolatban ismerték meg. Slomo Lavi önéletrajza — közel egy esztendővel ezelőtt — halálra gázolt egy gyereket, de nem élt a Kneszet tagjait megillető mentelmi joggal. Felejthető a bíróságnak, hogy lemond erről, vállalja az erkölcsi és anyagi felelősséget és a ráváradó kártérítést. — Lélekemelő cikkben fejezte ki lelkiismeretfurdalását. Más vezető politikai részéről ez az expiaciós talán színjátszásként hatott volna. Slomo Lavit azonban évtizedek óta ismerik az ország közvéleménye — s minél idősebb valaki, annál jobban ismerheti őt, — mert hiszen Slomo Lavi az ügyvezető második alija nemzedékéhez tartozik, akiknek sora egyre gyérül s akikről az ország krónikásai mint úttörőkről és az állam alapjainak megteremtőiről írnak.

Erdethetően nagy feltűnést és érdeklődést váltott ki az izraeli társadalomban Slomo Lavi „Aljato sel Slomo Lavis” című önéletrajzi regénye. Formai szempontból, kissé különös, hogy nem első, hanem harmadik személyben beszél önmagáról: ennek bizonyára pszichológiai okai vannak; azt a célt szolgálják, hogy a szerző személyisége, szegényérzete, segítségére siessen s lehetővé tegye részére az őszintesség maximumát.

Önmagáról és kortársairól a tényeket közli — s ez nem mindig kellemes azok részére, akiket illet.

— Most is ugyanaz történt, mint más nagy emberi mozgalmakkal. — a fanatizmus, az uralkodásra való törekvés, ideológiai színt öltött, hogy igazolja olyan embernek az érvényesülési törekvét, akiknek az alkotó ereje kevés, de beszélőkészséggel rendelkeznek, tudják, hogyan kell az irás értelmét elferdíteni s görbe tükörbe állítani a cselekedeteket.

Mindezt azért, hogy az eszmék világában magas ranghoz jussanak és uralomra az alacsonyabbra, de földi világban. Ezeknek sikerült kollektíváját, gondolatait és eszméit. — anélkül, hogy a magukból a legesekebbekkel is hozzájárultak volna, — eszközöz tenni, hogy elkerüljék az utjukat politikai pártokban való érvényesülésre, amelyben ők legyenek a vezetők. Ennek érdekében emelődött használták fel a kollektívát, amelyet ő teremtetett a két keze munkájával és az eszméivel. Évek, évtizedeken keresztül, folyt a harc, hogy kollektívája politikájára, vagy sem. E küzdelem következtében kollektívája nem emelkedett ki a hasonló célu települések keretéből. Bár a többi mezőgazdasági közösségek is, bizonyos mértékig, követték az ő példáját, az ő mértéke azonban közben összezsugorodott... ahelyett, hogy egy sítette volna az összes többit, — nem a sok politikai pártok egyikévé, — hanem egy nagy emberi eszme szolgálatára. S ime ez a keret is apró szítánokkra bomlott s ő, az öreg Lajós, itt maradt kiégye. Az ő részére minden elveszett. Ha barátai győznek is a kollektívában, — ő minden körülmények között legyőzött maradt. Mert eszmék harca helyett, ingóságok szétosztása körüli civakodásban vett részt...

— Ki ez a Salom Lajós, milyen volt ifjúsága, hogyan érkezett az országba, hogyan szerzett? — mindezekre a kérdésekre feleletet kap az olvasó az elbeszélés soron következő fejezeteiben.

Ez után, a bevezetés után, amelyben neveket ugyan nem említi, de mégis mindenké, aki figyelemmel kísért a kibuc mozgalom fejlődését, tudja, hogy milyen harcokról és szellemi valóságokról ír a szerző. — lírai hangulatú vallomások tükrözik vissza az első világháború előtti Lengyelországban élő zsidóság életét a török korszak Palesztinájának hétköznapjait, s találkozásait A. D. Gordonnal, a chalucizmus fűszallal Jozsef Vitkinnel, Moise Szmilánszkival, Alexander Zaiddal.

Nem mondhatjuk azt, hogy idegfejtő kalandokban gazdag életről ad számot Slomo...

Irtá: Gervai Sándor

Lavi. Életrajza fontosságát az adja meg, hogy sikerült neki a közzététet elvégezni, ami nemzedékében megnyitkoztott. Nem különös és egyéni a gyermekkora, nem egyedülálló a mód, ahogyan szíveivel való hosszúságú vita után, végül mégis elindult Palesztinába, nem kivételes személyi élmények a mindennapi kenyérről való harcai és a palesztinai zsidó munkásmozgalomban való bekapcsolódása. Nem forradalmi környezetből jött, bár sokat nyomorgott gyermekkorában, nem forradalmi társadalmi osztály szülöttje; gondolko-

dásában és sfflusában sem forradalmi.

Munkáját azért értékelik, mert annak a zsidó kispolgárságnak az életét tükrözi vissza, amely az egyetlen zsidóság túlnyomó többségét zsidók Közép-Kelet-Európa országában. Ezért nem lett vallomása Salom Asch regény-utánpot, valami, ami sajátosan lengyel-zsidó, hanem — egy nagy — országokat átfogó társadalmi réteg utjának a bemutatása, egy ember életén keresztül, — a jiddis gettókból a palesztinai mezőkre. Ezért lát-hatunk benne „bevezetőt” az elmúlt 50 esztendő palesztinai történetéhez s nemcsak az objektív eseményeket, hanem a subjektivitástól duzzadó, öreg és fiatal izraeli kortársak mentalitását is.

Ugy, ahogy van

(Folyt. a 7-ik oldalról)
megpróbáltatásaiban, mint annakidején az apja.

Ezekben a napokban már a messzi, nagy városokat jártam, s csak anyám számtalont be olykor leveleiben a „romokban” zajló eseményekről. Így tudtam meg, hogy Feivel és Avrahám, akik szabómesterséget tanultak a helybelli szabad első segédei lettek és a lányok, akik szintén elsajátították a varrás művészetét. gépet, divatlapokat szereztek és ezentúl ők varrták a helyseg lánykáinak a gyapjú meg kreton-ruhákat. Csak Mordecháj lelkében maradt meg a tudásszomj, ő a jesivanövédeké köréhez tartozott és bejáratos volt a hitközség házába. Otthon, péntek estétként, ő mondta el a bor fölötti áldást, ő bűcsütötte a szombatot. Bájta megérte, hogy nem kellett már neki egy „kiddusert”. „hávdáláért” a szomszédok ajtaján kopogtatni.

Mielőtt az országba jöttem, hazautaztam, hogy bűcsút vegyek szülővárosumtól. A „romok” fölött akkor már ki volt tatarozva a tető, a falakat megerősítették, alapkövekkel támasztották alá. Nem kellett már tartani attól, hogy elsüllyed egy napon.

Maga az asszony, Bájta, mintha benne is végbementek volna „tatarozások”, harmonikusabb, kiegyensúlyozottabb volt. A lányai varrtak számára csipkegalléros szövetruhákat, vettek neki „félselem” fejre való kendőt és ebben az öltözetben, daliás, erőből duzzadó fiatal körülvetten, olyan

tűnt nekem, mint egy fa, melyet dús hajtások, lombok nőttek be s törzse nem inog, nem remeg többé... Itt-ott érkezett még hozzám hír a távolba tűnt családról. Tudtam, hogy az asszony felszabadult nyomasszó félelmei alól — éppen abban az időben, mikor valójában élestejték a késeket valahol. Aztán eljötték azok a napok is, amikor egyáltalán nem kaptunk híreket sehonnán. Mintha nagy fal emelkedett volna közünk, amely elhomályosított mindent ami mögötte történt. És mikor végre réseket ütöttek ezen a falon, a hírekkel együtt vérsugarak szivárogtak át rajta. — — — Ilyen érzése lehet a narkózisból magához térő betegnek, akin súlyos műtétet hajtottak végre és most kezd ráeszmélni arra, hogy kezé-lábat elvesztette és ezentúl már csak csonka testének csonka maradványaival kell élnie... Mint ilyen „csonkaság” láttam viszont itt egyszer az asszonyt, Bájta, a „romokból”. Megismerem csipkegalléros szövetruhájáról. Út egy padon, bőre kulcsolt kezekkel, mint aki ezen a világon már minden dolgot elvégezte és többé már nincs semmi tenivalója. (Tudtam, hogy gyerekeit szemelattára lőték agyon a házuk előtt.) Mondták, hogy néha megáll mentében az utcán, kezét földel és háromszor egymás után felkiált: Óh, jaj nekem. És sokan a járókelők közül megtorpannak mellette. Ugy érzik, nekik is van elcsúszni valójuk, úgy érzik ismételnök kell Bájta jajkiáltásait.

Egyszer üzent nekem, hogy volna valami megbeszeínvalója. Aztán megjelent nálam és kapkodó sietéssel, mint annakidején, mikor munkájába igyekezett — előadta mondani-valóját. — Miután a gyerekek már nincsenek és nem is jönnek utánuk mások, sem fiuk, sem unokák, illő volna, hogy megörökítsék emléküket, irásban, könyvben, azok számára, akik itt az országban élnek, számukra és az elkövetkezendő nemzedékek számára, hogy legalább tudjanak arról, ami „egyszer volt”...

Ez már megtörtént — mondtam neki —, már megíratott... Mindegyikről? — kérdezte kételkedve. Mind a hatról — mondtam — és felsoroltam őket kor szerint, név szerint: Mordecháj, Feivel, Chájá, Itá, Ráchel és Avrahám... És Chájá is... aki a legjöszegosabb volt...?

Igen, Chájá is, a legjöszegosabb, a legkülönbözőbb — kiáltott fel, mint aki régen áhitott valamit ért volna el — és úgy tűnt nekem, hogy megvizsgálatólv, szilárdabb léptekkel ment el.

Mégis, később, az éjszaka csendjében keserves sírást hallottam, azokat a szivertépő hangokat, amelyről a próféta írta, hogy az a flait sírató anya zokogása volt.

Két fiatal bandita betört Allen Frankel esikagóli ügyvéd irodájába. Mindketten késsel támadtak neki az ügyvédnek, de hirtelen megtorpanak: az egyik bandita Joe Louis dedikált arcképét vette észre a falon:

— Maga ismert Joe-t? — kérdezte az egyik gonosztevő.

Allen Frankel elmondta, hogy fiatalkori barátja a volt ökölvívó bajnoknak és pontozó bíró volt azon a mérkőzésen, amelyen Louis először nyerte meg a világbajnokságot.

— Ha ez a pali ismert Joe-t, — mondta az egyik gangster, — akkor rendes fickó lehet.

Ezután a két betörő kirabolta az ügyvédet, de egy újjal sem nyúltak hozzá.

(Daily Mail, London)

Chruscsev Sztálin nyomdokain

A magyar válság ügyében Chruscsev végülis úgy döntött, mint azt Sztálin tette volna. Az igazi megpróbáltatás pilanatában az új Politbüro Sztálin-ellenessége csak bőr-vekonyságnak bizonyult. És Chruscsev lecsapását, áruló és kegyetlen voltában, maga Jozsef Sztálin sem multa volna felül.

A Politbüro úgy vélte, hogy csak két út van előtte: vagy megadja Magyarországnak teljes szabadságát, vagy megfosztja az országot mindegyikétől. Jelenleg a totalitáris vezetők, hogy a középutat csak a legtrikább esetben látják. Chruscsev és társai nyilván meg voltak győződve róla, hogy amennyiben Magyarországnak sikerül kivívnia függetlenségét, ez megadja a jelt a többi csatlósállamok szabadságharcára, ami a szovjet birodalom szétesését vonná maga után. Ennek megakadályozására visszatértek a sztálinizmushoz.

Egyelőre bizonytalan, hogy ez a határozat teljes páfordulást jelent-e az egész vonalon. Az bizonyos, hogy Magyarországon és minden valószínűség szerint Lengyelországban és más csatlósállamokban hosszú rémuralmat jelent. Még Jugoszlávia is ideges, mert új szovjet kíséreltetektől tart, melyek Tito uralmát belső felforgatással, sőt talán külső katonai akcióval fenyegeti.

Hosszútávon azonban a magyar és lengyel felkeléseknek a Kreml belpolitikájára gyakorolt hatása a legfontosabb. Mert azok az érzelmek, amelyek a csatlósok forradalmát kirobantották — a gazdasági viszonyokkal való elégedetlenség és a több szá'adságra való vágy — élnek a Szovjetunióban is. N. Chruscsev politikája pedig tudvalevőleg az volt, hogy figyelembe vette ezeket a kívánásokat, sőt további engedményeket ígért.

E csillapító intézkedések közül odahaza a titkosrendőrség hatalmának megnyír-bálása volt a legfontosabb. A Szovjetunió belpolitikájának legbiztosabb iránytűje most az lesz, hogy a vezetőség visszaállítja-e a titkosrendőrség hatalmát, avagy sem.

Véleményem szerint kétséges, hogy a kollektív vezetőség alatt keresztülvihető a titkosrendőrség Sztálin korabeli hatalmának visszaállítása. Mert ilyen méretű hatalomnak szükségesszerűleg egy ember kezében kell összpontosulnia, olyan kaliberű ember kezében, mint Sztálin volt. E szervezet elsősorban a politikai ellenzék elnyomásának kegyetlen eszköze volt úgy a legmagasabb, mint a legalacsonyabb régiókban.

Chruscsev riválisai — Malenkov, Molotov és Kaganovic például — sohasem fogják túrni, hogy Chruscsev megszerzeze saját titkosrendőrségi haderejét.

Es mindaddig, amíg meg nem alakul ismét a teljes hatalom egyeduralma a vörös hadsereg kezében lesz. Természetesen a kreml politikai játszmában a hadsereg kezét csak megerősíti az a szerep, amelyet, most Ma-

gyarországon játszik. És nem kizárt, hogy a vörös hadsereg tábornokai ki fogják használni a kínálkozó alkalmat.

Az az út, amelyet a Politbüro Magyarországon választott, megoldható a csatlósállamok kézen tartásának közvetlen problémáját. Ugyanakkor azonban szükség-szerűen új problémákat kell odahaza. Chruscsev még korántsem dominó; minden valószínűség szerint a mérkőzés csak most kezdődik.

Számos kisebb, de fontos jel mutat arra, hogy a magyar lázadással sokan rokon-szenveztek a Szovjetunióban. Jelentések érkeztek melyek szerűen egyes szovjet-egység csak vonakodással teljesítették a parancsokat és nyíltan szimpatizáltak a felkelőkkel. Egy másik szava-híhető jelentés arról számol be, hogy a moszkvai egyetem egyik osztálya kivonult az előadásról, amikor az elő-

adó nem volt hajlandó válaszolni az egyik diák kérdésére, aki a magyar helyzettel kapcsolatban kért fevilágosításokat.

A Politbüroban és a befolyásos kommunista párttagok között bizonyára sokan vannak, akik Chruscsevet teszik felelőssé a magyarországi és lengyelországi eseményekért. Ezek bizonyára azt állítják, hogy a robbanás sohasem következhetett volna be a csatlósállamokban, ha Chruscsev erősebben állást foglalt volna el Titoval és a titoizmussal szemben.

Ennékhogya egyáltalán nem volna meglepő, ha az elkövetkező hetekben a Kreml falain belül újabb nagyarányú változások állanának be. Lehetséges, hogy ez a folyamat már meg is indult. A külvilág a jövőben csak késéssel fog értesülni a szovjet újságokról. Mert a vastagfüggöny ismét legördült.

(Newsweek)

KERESZTREJT VÉNY 172

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		16		17		18		19		20		21		
22	23		24		25		26		27					
28			29		30		31					32		
		33	34		35		36	37			38	39		40
41	42		43		44		45				46			48
49				50		51				52				53
54				55				56						57
58			59					60		61				62
63			64					65		66		67		68
		69						70		71		72		
		73				74				75		76		77
78					79					80			81	82
83				84	85		86					88		
89										90				

Visszates: 1. Virág. 6. Az izraeli hadsereg két nagy győzelme. 16. Csapadék. — 17. Idegen pénz. 19. Héber férfinév. 20. Ó idegen nyelv. — 21. N. L. S. S. — 22. Híres svéd királynő. — 26. Támad. 28. Nem. 29. Dolgozó. — 31. Kevert kínó. — 32. Arc. 33. Izraeli arc közepe. 35. Korea része. — 36. Szórakozóhely. — 38. Rivka része. 40. Német hajó fonet. 41. Elsőrendű. — 44. Kevert ígért. 45. „haza bőle”. (ék. hiány). 48. Római aprópénz. — 49. Francia útonal. (*on.). 51. Csodálkozást és meglepetést fejez ki. — 52. Ilyen szerzetes is van. — 54. Két fontos tüzérségi fegyver. 56. Olasz karmester. — 53. Angol tenisz. 59. Lepke. 60. Bátor. 61. Módhatarozó. 62. Ha — héberül. 63. Francia arany. 64. Rajta! — 65. Vissza: nemrégi Izraelben is járt lengyel-zsidó zongoraművész. 67. Drága prém (az utolsó betű feleslegesen kettőzve). 69. Konzervál (felesleges duplázás). — 70. Per. 72. Vissza: fa (ék. hiány). 73. Majmok. 75. Disznóféle.

77. Kirját ... 78. Te ... , északi író. — 79. Háremhölgyek 82. Francia év. 83. Szülői. 84. Idegen tojás. 86. Sárge közepe. — 37. Lefolytatja. 89. Elmegy. 90. Csavar.

Függöleges: 1. Modern repülőgépek. 2. Azziai hegység (névelovel). 3. Buzdító szó. 4. Elszendved (ékezet hiány). 5. Magyarszarmazásu karmester, utolsó betűje r helyett g. 6. Vidéki háziállat. 8. Szegény, idegen nyelv. 9. Az utolsó római néprötribun. 10. Rivó. 11. Végtelen ékes-szolás. 12. Vissza: nem megy ideje (ék. hiány). 70. Magyar miniszterelnök. — 71. Képmás. 73. Gyereknek ezt mondjuk, ha felemeljük. 74. Alló viz. — 76. Duplázott angol tagadás. 78. Thomas fele. 80. Vizsla része. 81. K. T. F. 85. Ha — angolul. 81. lőzhetetlen toalettszer. — 37. ! Én — a! asszul.

Engem, héberül. 39. Nevetn. 42. Berger, Schossberger. 42. Magyar író és költő. 45. Egy - idegen nyelven. — 46. Pél Mendes. 47. Túlságosan finom. 50. szót Zarathustra. 52. Magyar női név és sláv férfi név. — 53. Sporteszköz. 55. T. L. P. Z. U. 56. Magyar miniszterelnök volt. 57. Ma már veszélytelen zóna. 60. Cseléd öngyilkossági eszköz (két utolsó betűje felcserélve. 64. Dohánytőzsdé. 65. Francia róka. 66. Szoros. 68. Fordított arcképzé. — 69. Vissza: van ideje (ék. hiány). 70. Magyar miniszterelnök. — 71. Képmás. 73. Gyereknek ezt mondjuk, ha felemeljük. 74. Alló viz. — 76. Duplázott angol tagadás. 78. Thomas fele. 80. Vizsla része. 81. K. T. F. 85. Ha - angolul. 81. lőzhetetlen toalettszer. — 37. ! Én - a! asszul.

UJ KELET REJTVÉNYPALVÁZAT
PARTONKIVÜLI NAPILAP
Név: _____
Cím: _____

Már

A diadalma...
szerep...
tellet gyors...
el a Szináj-fer...
terület minde...
ben, aki nép...
múltjával öse...
bűszke és egy...
emlékeket id...
Itt, ezen a...
tek apánk Eg...
kivonulásuk...
A egyiptomi...
kínenekült...
Tizparancsola...
a mai napig...
erköcsének...
nemzetté fo...
sze, amely a...
lás szigorú is...
tette arra, h...
Földjét meg...
századok a...
védejé.

Apánk pu...
sa óta harm...
múlt el. Köz...
szer elveszt...
míg végre a...
amely úgy...
már soha tö...
ér, visszatér...
és annak ta...
totta ifjú a...
a nép végtel...
után, ismét...
Szináj puszt...
ittal nem v...
lített, mene...
tőmeg, hanem...
bad nép fia...
kezükben, i...
megvédjék...
szabadságot...
lenséggel sz...
sák.

Ha a térk...
szemléljük...
őseink Egyi...
Vörös-tenger...
után, a f...
peremén n...
irányban a...
felé. Onnan...
part mentén...
kat Kádes...
vissza kelte...
ba, ahonnan...
megkerülve...
dánia terite...
Természet...
videbb volt...
get északi...
közi-tenger...
kiépitett, ú...
teus-út, am...
zetett. De...
Tóra: „Es...
csatotta Pé...
kor nem v...
a filiszteus...
úton, mert...
mivel azt...
hogy megt...
dön háború...
szatárnéke...
Igy hát...
pusztában...
vándorlás...
ten, aminel

DIÉEN

TEL - DIZEN

Sport

A hétvégi sportélet ismét megkezdte. Néhány héten át néptelepek voltak a sportpályák, mint a sportolók és nézők száma, másrészt a sportolók el foglaltsága már lassan-lassan visszatér a megszokott kereteik közé. Újra benépesednek a futballpályák, tenisz- és kosárlabdapályák. Holnap már nagy érdeklődéssel várt labdarúgó mérkőzést a csapatok a drukereket, akik a Tel-Avivban, a Sapira-serleg ezüstéremes eldöntő Makkabi Patach 1956 - Hapóel Tel Aviv küzdelmének szemtanúi lehetnek.

A Sapira-serleg mérkőzéseken a legrosszabb szünet állott be a mérkőzés heizet következtében. A közvetlenül a befejezés előtt a csapatok egymással szembe fordultak a vezető helyet foglalják. Amelyik megnyeri a holnapi mérkőzést, az a Sapira-serleg ezüstéremesnek tekinthető már. A mérkőzés eredménye esetén még Makkabi Jaffa, mint nevezett csapat, szintén beleszólhat a mérkőzésbe. Jelenleg a Makkabi Patach Tikkván 8 pontja van, míg a Hapóel Tel Avivnak és a Makkabi Jaffának 7-7 pontja van. A mérkőzést 15 órakor kezdik. A mérkőzésen kezdik a Hapóel ifjúsági és serdülő kosárlabdajátékosok serege kiirt országos bajnoki mérkőzéseket. Tekintettel arra, hogy az ország minden részéből csapatot hoztak nevezett be erre a versenyre, a sportolók száma meghaladja a pályára és a mérkőzésre bajnok küzdelmek. A Makkabi Jaffa és Hapóel mérkőzésén már messzire előre jutott a Hapóel ifjúsági kosárlabdajátékosok mérkőzését Ramat Ganban rendezik és Tel Avivban rendezik a felnőtt mérkőzést.

A naplódalsport hívei is „munkásoknak” a hét végén. A Hapóel ifjúsági és serdülő kosárlabdajátékosok mérkőzésének nyitányát a szülői pályára az ifjúsági és serdülő korosztályok játékosait.

A 100 kilométeres gyalogverseny

A Magyarországon évről-évre rendezett ez a nehéz feltételei alatti gyalogverseny. Ezúttal a Garda-tó vidékén jelölték ki az útvonalat, amelyen, hogy Rivából kiindulva a Talmud Tóra-iskola új épületét jelölték ki. Két zsidó teherautósoffőr, aki ezúttal a magyar Vöröskereszt nével dolgozott, elmondta, hogy az oroszok ráltették a Vöröskereszt teherautóira s meggyilkolták mindazokat, akik az első három kocsi-ban ültek.

Az újonnan érkezettekkel együtt 360 magyarországi zsidót jegyeztek fel a hitközségnél. Ugy tudják azonban, hogy zsidó menekültek

A gázai övezetet bekapcsolják a postahálózatba

Bélyegsorozatban is megőrik a színáji hadjáratot

Ben Menáchem postaigazgató tegnap este a rádióban interjú keretében ismertette a postaszolgáltatás problémáit a rendkívüli időkben. A hozzáintézett kérdésekre válaszolva elmondta, hogy a mozgósítás következtében beállott munkaerőhiány ellenére ki tudták hordani a leveleket. Egyedüli hiányosság az volt, hogy az esti kézbesítések megszüntették, mert a személyzet hiánya miatt a kézbesítés csak reggel 9 órától délután 4-ig tartott. A rendkívüli helyzet súlyosan érintette hatását a telefontelefonhálózatban és a nehézségeket csak a dolgozók páratlan önfeláldozásával lehetett legyőzni. A dolgozók napi egy túlórárt ajánlottak fel fizetés nélkül. Voltak olyan esetek, hogy az alkalmazottak 20-24 óráig felváltás nélkül dolgoztak.

Kaposvárról és Csornáról 108 zsidó érkezett Bécsbe

Bécs (STA). Tegnap 108 magyarországi zsidó, főként Kaposvár és Csorna volt lakosai megérkeztek Bécsbe. Közöttük van Kaufmann Artur csorna és Löwenstein János kaposvári főrabbi is. A menekülteknek sikerült egy traktoron személyi holmijaik egy részét is kihozniok. A menekülteket a bécsi hitközség éjszaka szállókban helyezte el, állandó lakhelyül pedig valószínűleg a Talmud Tóra-iskola új épületét jelölték ki. Két zsidó teherautósoffőr, aki ezúttal a magyar Vöröskereszt nével dolgozott, elmondta, hogy az oroszok ráltették a Vöröskereszt teherautóira s meggyilkolták mindazokat, akik az első három kocsi-ban ültek.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS - VÉTEL

ÚJ AMERIKAI Női RUHAKÜLDÉNYEK ERZÉKETT. Kszentovskij Tel-Aviv, Bar Giora-u. 8. (Dizengoff 66-nál).

AFADÓ CUKRASZÜZEM.

85 négyzetméter, 16 kőnyéken, teljes felszereléssel: sütő, hűtőszekrény, mixer, érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 66336.

Levelezés - házasság

Kizárólag vallásos körökben

közvetít házasságokat a legbiztonságosabban

EL-HAMAKOR

Bne-Brak, Herzl-u. 2. II. em. (84-es végállomás). Fogad: hétfőn és csütörtökön d. u. 5-8, szombaton 6.30-9-ig. Levelezéssel dupla választékos bérletet kérjük.

KOZMETIKA

DESIRÉE KOZMETIKA. Tel-Aviv Allenby 26. I. em., telefon 62745. Teljes arcpótlás, a legkiválóbb minőségű és hatású szerműanyagok. 2.-f. - Végleges szőrcéltávolítás a legmodernebb gépekkel.

Könyvek - Könyvtárak

Kölesszékonytáraknak bérbeadó: MAGYAR-, ROMÁN-, NEMET és LENGYEL KÖNYVEKET, választás szerint: „Szfür”, Ludd, Mem 35., szombat az új sukkal.

JO ES ÚJ KÖNYVET olvasni a Jambor Elisevá Kölesszékonytárából. Tel-Aviv, Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

KÜLÖNFÉLE

HASKÓ MERNŐR CIANÓZ szűt. polósítók. Patkányirtás olcsón, garanciával. - Tel-Aviv, Hámelch Kores-u. 16., Jehuda Hálévi-utca és Shekhnin saroknál. Telefon déli elől 11.30-ig: 24357.

HIREK

5717 Kiszlév 12. 1956 november 16., péntek. Gyertyagyújtás: Jeruzsálem 4.03 Tel-Aviv 4.20 Haifa 4.11

5717 Kiszlév 13. 1956 november 17., szombat. Heti szidra: Vajslach. Hártára: Hosa 11. 7-11 12. 1-13

Szombat kimenetele: Jeruzsálem 5.17 Tel-Aviv 5.18 Haifa 5.14

Egy ponttal csökkent a drágasági index. A központi statisztikai hivatal közli, hogy a drágasági index októberben egy ponttal esett és a szeptemberi 260 ponttal szemben 259-re szállt le. A csökkenés okát azt hozzák fel, hogy októberben olcsóbb lett a baromfi, az olajbogyó, a tojás, a sárgarépa, a bab, banán és karfiol. Ezzel szemben enyhé emelkedés mutatkozott a ruhaneműk, cipő és ruhatisztítás árában, valamint a középiskolai tandíjban.

Fontos értesítés! A közismert „KADIMAR” nyelviskolában, Tel-Aviv, Ben Jehuda 74. (Frischmann-mellett) a tanítás minden kurzus mellett a tanítás minden kurzus mellett angol és francia tanfolyamokra, felvételt és a speciális angol tanfolyamokra diákoknak, naponta d. e. 9-12 és d. u. 4-8 óráig, péntek kivételével.

Meghalt a volt görög királyné. Cannesből jelentik: Elizabeth volt görög királyné tegnap este 62 éves korában meghalt. Az egykori uralkodónő, aki Viktoria angol királyné leszármazottja volt, három héttel ezelőtt került kórházba, mert szívrohamot szenvedett. Az elhunyt exkirályné nagynéje volt Elizabeth angol királyné, Baudoin belga királyné. Mihály román exkirályné és Péter volt jugoszláv királyné.

IVANIR, az ismert tel-avivi divatház, megnyitotta második üzletét a Dizengoff-Gordon-u. sarokán. Az új üzlet egyike a legszépebbeknek Tel-Avivban, a női- és férfifrukt-ostályon kívül speciális frizor, köztudatú osztályt létesített. Továbbá a második emeleten elegáns, két- és háromrészes köztölt-kosztüm szalonja is van.

Változások a rádió műsorában. November 18-iktól vasárnapotól kezdve újabb műsorok lesznek a Kol Jisráel műsorában. A változások lehetővé teszik a program valamelyes bővítését, különösképpen az arabnyelvi adásokban, valamint a katonáknak szóló rendkívüli közvetítésekben. Az utolsó hírek este 11 órakor fogják sugározni, amit 11.30 óráig zenei műsor követ majd. Éjfélig arab műsort fog adni a rádió és a közvetítés éjféltájtban véget ér. A rádió továbbra is fenntartja délelőtti 11 óráig héber, arab, angol és francia hírszolgálatát. A déli fél egy óráig héber, angol és francia hírközvetítést a 19.7 rövidhullámhosszon is sugározzák.

HAIFAN szövebnél-szebb könyveket olvashat „Tarbut” kölesszékonytárban, Arlozoff kettő. - Vétel - eladás. - Eljárás 19 céig ellen, mert nem építettek óvohelyeket. Tel-Aviv városa tegnap 19 pert indított intézmények és vállalatok ellen, mert nem építettek óvohelyeket. A kereseteket, amelyeket az ügyészség nyújtott be, többek között a következő vállalatok ellen intézték: Bánát és Even Szafir gyémántgyárak, a Sderot és Tchélet kávéházak, a Chevrolet-garázs, a Chefel-Bah áruház.

Belföldi rizs kerül piacra. Néhány nap múlva piacra kerül az izraeli terméssü rizs. Az első izraeli rizstermésről van szó, amelyet a kiszáradt Chule-földeken termeltek. A rizst, amelynek mennyisége 30-40 tonna, a szabadpiacon fogják forgalomba hozni, de árát még nem állapították meg. A rizs termelés központja Mánará kibuc volt. Az első évben dunamontként 300-420 kilós termést értek el, míg az amerikai átlag 240 kiló dunamontként.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

APOLÓNGÓ kórházi gyakorlati, elhelyezkedne. - Megkeresések: „Privát” jelű, Új Kelet, Haifa, Szapira 13.

OCCASION! Egyszoba - komfortos kis lakás, Haifa központjában, azonnal átadó. Tel. 2644, Haifa.

KITONGEN FŐZŐ NŐ állást keres. „Perpekt” jelű, Új Kelet, Haifa, Szapira 13.

Az IKKA közli:

A 9-es csoportban feladott megrendeléseket továbbítottuk. A 10-es csoportban feladott megrendeléseket azonnal továbbítjuk, amint a 9-es csoport kiosztásáról értesítést kapunk.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUZSALEMBEN: WEISS bórondós (Vajda Mose) Slon Clon Malká (Princess Mary)-n. e. s. a. k. délután 4-6 óráig.

TEL AVIVBAN: IKKA, Ben Jehuda 27., I. emelet, délelőtt 10-12, délután 4-7 óráig.

HAIFAN: GISZKALAY KLARI kölesszékonytárban, Nordma-u. 21. szám.

Leveleim: Eng. G. KEMENY, TEL AVIV, Ben Jehuda 27.

Wahrhaftig alminiszter is csatlakozik az UNO-küldöttséghez. Dr. Zorach Wahrhaftig vallásügyi alminiszter tegnap New-Yorkba repült, hogy csatlakozzon Izrael UNO-küldöttségéhez. Dr. Wahrhaftig elmondta az újságíróknak, hogy hat hétig marad az Egyesült Államokban, ahol a zsidó és keresztény vallásos körökkel lép majd kapcsolatba.

A szépirodalom legújabb és legremekesebb könyveit olvashatja Löbl Margit kölesszékonytárban, Tel-Aviv, Kikár Dizengoff 1.

December 3-án folytatják Julin kémkedési perét. A telavivi törvényszék december 3-ra tűzte ki a kémkedéssel vádolt Alexander Julin perének tárgyalását. Mint ismeretes, Julin két hónappal ezelőtt Egyiptomban tartózkodott és a vád szerint Izrael biztonságát veszélyeztető információkat közölt az ottani hatóságokkal. A törvényszéki tárgyalás számára négy napot tartanak fenn. A per N. Kenneth soros törvényszéki elnök tárgyalja.

Önnök a legjobb hely? Olvasson „Hadash” könyvet! - Közvetlen autóbussz Jaffa, Givat-Alijja, Rámát-Gánból. „Hadash” kölesszékonytár - könyvesbolt, Tel-Aviv, Hajarkon utca ötvenkilenc.

Ötszáz új lakást épít a munkaügyi minisztérium. A munkaügyi minisztérium építkezési osztálya utasítást adott 500 új lakás építésére olék számára az általános terv keretében, amely 20.000 lakásról intézkedik. Az új építkezések terve magában foglalja Kirját Gát mezőváros jelentős fejlesztését 112 lakás építésével. Bét Sáánban, ahol az új oléknak eddig 1000 lakást építettek fel, további 102 lakásépítést épül. Ásdod Jámában, amely új városi központja épül ki, 236 lakásépítést terveznek, míg további 24 lakást Azátán és 52-öt a Jordánvölgyi Menáchemiában építenek.

Szükségrendeletek a falvak hírszolgálatáról. A hivatalos lap tegnapi számban megjelentek hét járási tanács szükségrendeletei a települések őrízteréről. A rendeletek őrízterületek létesítéséről intézkednek a tanácsok területén lévő falvakban és részletesen ismeretik ezeknek a bizottságoknak a jogkörét is. A szükségrendeleteket a következő járási tanácsok adták ki: Ono, Bné Simon, Chevel Mán, Jezreél, Modim, Sláchim, Hásaron Hátichon és Mifalot-Ofek.

Eljegyzés a senkiföldjén. Szerda délelőtt a jeruzsálemi Mandelbaum-átjáró mellett senkiföldjén eljegyzési szertartás folyt le egy keresztény pap jelenlétében izraeli leány és egy jordániai fiatalember között. Miközben az óváros falairól jordániai és szíriai katonák fegyvercsövei meredeztek, izraeli és jordániai rendőrök állták körül a jegyespárt. Az izraeli lány, a 23 éves Szamira Aszikli Názáretből, akinek édesapja izraeli állami tisztviselő. A jordáni fiatalember pedig ismert arab család sarja a jeruzsálemi óvárosban. Az eljegyzési ünnepélyen mindkét család képviselői résztvettek és poharaikat több ízben emelték a békére.

Hazaérkezett a világszépségkirálynő izraeli udvarhölgye. Weisz Rina, Izrael szépségkirálynője és a Miss World udvarhölgye tegnap visszaérkezett Londonból. Az izraeli szépségkirálynő egy hónappal ezelőtt utazott Londonba, ahol a világszépségkirálynője választotta Miss Németország második udvarhölgye lett. Első udvarhölgyéje az USA szépségkirálynőjét választották. Megválasztása után a kassai születésű Weisz Rina felszólalt az angol gyűjtőkérdő gyűjtésén. A most hazatért szépségkirálynő Luddon elmondta az újságíróknak, hogy az angol zsidóság rendkívül melegen fogadta és további egy hónapot fogadta és további egy hónapot meghívta, minthogy azonban katonakötelessé, hazasietett. Angliai és amerikai filmvállalatok meghívták, hogy kereskedelmi reklám-célokra kislímelben lépjen fel, de visszautasította az ajánlatokat.

Lengyel újságíró érkezett. Edmond Buri, a Zesica Warsaw című lengyel napilap munkatársa egyházi látogatásra Izraelbe érkezett. Az újságíró, akinek eredeti neve Boris Appel, a varsói egyetem perzsa nyelv tanára is és a keleti nyelvek szakértője. A vendég, aki héberül is folyékonyan beszél, elsősorban van Izraelben, ahol fivére, Pinchász Appel, Jeruzsálemben él. Appel nem tudja, hogy varsói bátyja megérkezett és arról táviratilag értesítették Luddról.

Egyiptom elkobozta az Izraelbe irányított húst. - Az egyiptomi hatóságok a csatorna déli bejáratánál lévő szuezi kikötőben elkobozták a Pedalla nevű holland hűtőhajó szállítmányát. A hajó, amely november elején Eritreából volt átkan Haifa felé, 400 tonna húst hozott, részint fagyasztva, részint konzervdobozokban. A szállítmány értéke 200.000 dollár. Ez az első eset, hogy az egyiptomiak a csatorna bejáratánál feltartóztatnak külföldi lobogó alatt közlekedő gőzöst, amely Izraelbe visz árut.

Elfogták a tolvajokat a lopás felfedezése előtt. Szerda éjjel betörők jártak Peszja Láncsikli telavivi Gruzenberg utca 20 számú üzletében, de a rendőrség az áruval együtt elfogta a tolvajokat, még mielőtt a tulajdonos tudomást szerezhetett volna a betörésről. A betörést két fiatalember követte el, akik zsákokba gyömöszölték az üzletben talált harisnyákat, kötöttkabátokat, nadrágokat, esőköpenyeket és egyéb árut. Mind-egyik zsákkal a hátán távozott az üzletből. Hajnali fél hat órakor a rendőrség autós őrzőjára az Ejlát-utcán megpillantotta a zsákok cipelő fiatalembereket, amint Jaffa felé igyekeznek. Miután a zsákokban megtalálták a lopott holmit, letartóztatták őket. A tettesek bevallották, hogy az üzlet airtaja felett lévő szűk ablakon keresztül törtek be az üzletbe.

HABIMAH

Tel-Aviv, nov. 17., szombat 7 és 9.30-ko I LIKE MIKE

1956 XI 16 Új Kelet 11

Tovább özönlenek a magyar menekülők Ausztriába

Kádár János engedményeket ígér a munkásoknak - Tiltakozó tüntetés Budapesten a deportálások ellen

Budapest, (Reuter, Szima). A budapesti rádió tegnap közölte Kádár János miniszterelnök választását azokra a követelésekre, amelyeket a magyar munkásság terjesztett elő, mint előfeltételét annak, hogy újra felvegye a munkát. A munkásküldetés mindenekelőtt azt követte, hogy Nagy Imrét helyezzék vissza a miniszterelnöki tisztviselő, majd rövid idő elteltével rendezzenek szabad és titkos választásokat. Addig is a munkásság azt követelte, hogy állítsák vissza a többpárt rendszert, mégpedig azaz a feltétellel, hogy eszakis a szocializmus tisztségéből kinőtt pártok juthassanak képviselőnek. Végül a küldöttség azt követelte, hogy a szovjet csapatokat a lehető legrövidebb időn belül vonják ki Magyarországról.

Kádár János válasza

A budapesti rádió szerint Kádár azt felelte a küldöttségnek, hogy Nagy Imre nem térhet vissza a miniszterelnöki székbe, amíg egy idegen nagykövetség épületében tartózkodik. Ha majd Nagy Imre, aki a jugoszláv nagykövetségben talált menedéket, elhagyja ezt az ex-territoriális helyet, lehet majd tárgyalni vele és meg egyezsre jutni a kormányba való részvétele ügyében. A továbbiakban Kádár közölte, hogy az új kormány is a többpárt rendszert akarja és szabad, tiszta választásokat. Elismerte annak a lehetőségét, hogy ilyen választások esetén a kommunista párt versenget szennvedne, mindamellett „hajandók vagyunk vállalni egy ilyen választási harcot, mert a kommunista pártnak elegendő ereje van ahhoz, hogy újra megszerezze a dolgozó réteg bizalmát.”

Válaszában azt is közölte Kádár, hogy a magyar nép jövőbeni politikája nem lehet semleges beállítottságú. Dicsőíteni nem lehet szó nemzedéket, amíg a világon léteznek olyan körök, amelyeknek érdekében áll a háborúskodás.

A deportálások ügye

A magyar ifjúságnak a Szovjetunióba való elszállításáról forgalomba került hírekkel kapcsolatban Kádár a következő kijelentést tette: „Meggyezésünk van a szovjet hatóságokkal, hogy egyetlen embert sem szabad kiszállítani Magyarországról.” Ami pedig a szovjet csapatok kivonulását illeti, Kádár azt mondta, hogy a szovjet hadsereg csak akkor fogja elhagyni Magyarországot, ha már kiirtotta az ellenforradalmat. Végül a magyar miniszterelnök a békés politikai rendőrség megszüntetése mellett nyilatkozott, amelynek működését saját bőrén érezte, amikor börtönben ült.

Tüntetés a parlament előtt

Budapest minden részéből tegnap mintegy tízezer főnyi munkás gyűlt össze a parlament előtt, hogy megtárgyalja a Kádár János által adott választ. A gyűlés hatalmas tömeggyűléssé fejlődött, amelynek során a munkásság tiltakozott az oroszok által végrehajtott deportálások ellen. Magyar források szerint egyelőre a szovjet csapatok csüörtökön szabadlábba helyezték 30 magyar fiatal felkelőt, akik Oroszországba akartak szütni.

A vasutasok újra sztrájkolnak

A budapesti rádió tegnap este azt jelentette, hogy a vasutasok, akik a kormány

feltávirására visszatértek a munkahelyükre, csütörtökön újabb sztrájkot hirdettek meg a deportálásokról szóló hírek miatt. A vasútmunkások így akarják megakadályozni, hogy a magyar fiatalságot a Szovjetunióba szállítsák.

A bécsi rádió határozott értesülése szerint a szovjet csapatok ellenőrzése alatt álló magyar kormány hajlandó bizonyos engedményekre, ha ezáltal véget tud vetni az általános sztrájkoknak, amely Magyarországon egész területén még mindig folytatódik.

Az is közli a bécsi rádió, hogy a magyar fővárosból érkező hírek szerint a szovjet hadsereg valóságos vadászatot rendez Magyarországon a katonakötölkorban levő fiatal emberekre és kiszállítja őket az országba.

Tegnap röpecdülakat osztogattak Budapesten, amelyek követelik a szovjet csapatok kivonulását, szabad választások tartását, valamint a szovjet csapatok által letartóztatott szabadságharcosok azonnali szabadlábba helyezését.

Az osztrák kormány szövegében közlése szerint szerda estig több, mint 24 ezer magyar menekült lépte át az osztrák határt és a menekülőhullám egyre növekszik.

Tegnap tovább tartott a magyar menekültek özönlése osztrák területre. Csütörtökön legalább ötezer menekült érkezett, akikkel együtt 27 ezer emelkedett az osztrák területen tartózkodó magyarok száma.

Bécs (SIMA). A bécsi rádió közlése szerint Nagy Imre, aki a jugoszláv követésén tartózkodik, közleményt juttatott el a Budapestben működő nyugati újságíróknak, amely szerint semmiféle tárgyalásokat, vagy megbeszéléseket nem folytat a Szovjetunió által támogatott Kádár-kormányzat.

Pöleg Natalokat visszakér

London, (Reuter). Az angol külügyminisztérium tegnap közölte, hogy az utóbbi napokban „jelentős mértékben” voltak magyar deportálások Oroszországba. A sajtókonferencián adott nyilatkozatában a szöveg közölte, hogy a minisztériumnak nincs semmiféle konkrét adata a deportált magyarok számáról, de értesülései fe-

dik azokat az újsághíreket, amelyek szerint főleg fiatal férfiakat hurcolnak el az oroszok. „Már napok óta budomásunk van a dologról” - mondotta a szöveg, aki egy másik kérdésre adott válaszában kijelentette, hogy a deportálások valószínűleg nemcsak Budapestre, hanem más vidékekre is terjednek.

Amikor megkérdezték tőle, hogy az angol kormány fel akarja-e vetni ezt a kérdést az UNO-ban, a szöveg ezt a választ adta: „Ebben a pillanatban még nem tudjuk.

Kiszárasok a kommunista pártból

Bécs (Reuter). - A budapesti rádió közli, hogy kilenc fontos kommunista személyiséget kizárták a kommunista párt központi vezetőségéből. Közöttük van Hegedűs András, volt miniszterelnök, Botó István,

Az UNO-haderő első csapatai leszállottak Ismailia repülőterén

Ismailia (AFP). - Tegnap reggel (egyiptomi időszámítás szerint) 9 óra 30 perckor az Ismailiával szomszédos Abu Szauál katonai repülőterre leszállt az első repülőgép, amely az UNO karhatalmi csoportjának első erseit hozta. A belga hírügynökség kiküldött munkatársa közölte, hogy az első gépen 11 dán katona és 4 tiszt, a másodikon pedig 44 norvég katona és hat tiszt érkezett. Egyiptom részéről Amin Chalami tábornok fogadta és üdvözölte őket, aki mint összekötő tiszt működik a nemzetközi karhatalmi csapatok és az egyiptomi hatóságok között. Ugyancsak jelen volt két svéd UNO-megfigyelő.

A nemzetközi karhatalmi erők katonái nemzeti hadseregeik egyenruháját hordják, de valamennyien kék katonasapkát viselnek és a karjukon levő kék szalagon az United Nations felirat olvasható fehér betűkkel. A katonákat a számukra előkészített kaszárnyába vezették.

Az egyik nemzetközi katona így válaszolt az újságírók kérdésére: „Tudjuk, milyen fontosak az UNO megfigyelők és teljesíteni fogjuk kötelességünket.” New York, (Reuter, STA). Selwyn Lloyd angol külügyminiszter megbeszélést folytatott Hammar-skjöld UNO-főtábornokkal, közvetlenül azelőtt, hogy a főtábornok Rómába, illetőleg Kairóba indult.

volt hadügyminiszter, Pirok László volt belügyminiszter és a Politbüro néhány tagja, akiket sztálinizmus-sal vádoltak. A határozat megtiltja a kizárt kommunista vezetők jövőbeni politikai működését. A rádió szerint a kizárt kommunisták polgári foglalkozásaikhoz térnek vissza.

Gsch miniszteri küldöttség Prágában

Prága (Reuter). Viliam Siroky miniszterelnök vezetésével tegnap csehszlovák kormányküldöttség utazott repülőgépen Budapestre „baráti látogatásra”. A küldöttségben három miniszter van, és pedig Josef Pluhár egészségügyi, Josef Kiti helyi ipari és Emanuel Sehlachta építészeti miniszter. Megfigyelők szerint a küldöttség összeállításából arra lehet következtetni, hogy a látogatás Csehszlovákiának az a kötelezettségével függ össze, amely szerint 90 millió korona (5 és félmilliárd forint) értékben álmiszert, építőanyagot és orvosi felszerelést kell Magyarországnak rendelkezésére bocsátani.

Az UNO-haderő első csapatai leszállottak Ismailia repülőterén

Golda Meir külügyminiszter nem találkozott Hammar-skjölddel, aki elutazott a Közelkeletre anélkül, hogy beszélt volna vele. A repülőterén Hammar-skjöld kijelentette, hogy most jött létre a világ első igazi nemzetközi karhatalma és annak a reményének adott kifejezést, hogy ennek sikerülni fog megteremtene a békét és helyreállítani a rendet. Hammar-skjöld kijelentette, hogy magyarországi útja lehetséges, erre azonban csak közkeletű látogatása után kerülhet sor.

Róma (Reuter). Hammar-skjöld tegnap megérkezett Rómába, ahol a repülőterén az olasz külügyminisztérium megvárta fogadták. A főtábornok elmondta, hogy Nápolyból ma Egyiptomba indult, hogy tárgyaljon Naszerrel a karhatalmi csoport működéséről.

A hozzáintézett kérdésekre válaszolta Hammar-skjöld

„CÉLUNK MINDIG IZRAÉL ELPUZSZTITÁSA LESZ”

Aba Even betérjesszette a szináj-i hadjáratban székmenyegott egyiptomi okmányokat

New York, (STA). - Aba Even nagykövet tegnap népes sajtófogadáson bejelentette, hogy a Biztonsági Tanács elnöke, valamint a közgyűlés elnöke elé terjesztette a Szináj-hadjárat során talált bizonyítékokat, amelyekből világosan kiderül, hogy Egyiptom megsemmisítő háborúra készült Izráel ellen. Többek között elmondta, hogy Egyiptom nemcsak fegyvereket halmozott fel nagy mennyiségben, hanem katonaruhákat és egyéni felszerelést, mégpedig olyan mennyiségben, amelyek sokszorosan felülmúlják a 40 ezer főnyi egyiptomi Szináj-hadsereg szükségletét. Aba Even példaként elmondta, hogy egymillió pokrócot találtak és nyilvánvaló, hogy 40 ezer katonának nem volt ilyen mennyiségre szüksége.

Az egyiptomi szándékokat bizonyító okmányok között Aba Even beuyította azok

badpici árusítását, hogy biztosíthassák a fejadagok beszállítását. A miniszter szerint úgy a lakosságnak, mint a kormányknak kötelessége éberséget tanusítani a közlelővel kapcsolatban, mert nem tudhatjuk, mit hoz a holnap. Ugyanakkor rámutatott annak szükségességére, hogy az előre elkészített tervek szerint kell bonyolítani az exportot.

Budapesti zsidóházak, ös zes gettó, KZ-lágerek, munkaszolgálatosok

romániai, jugoszláviai és csehszlovákiai üldözöttek, kár-, özevgyi és kártérítési igényeit jelentse be a MAGYAR KÖLCSÖNPÉNTTÁR-nál, T. A., Allenby 130 (Bank Union helyiségében).

Leolai órák: d. e. 2/9-10/1-10, d. u. 3-5-ig. Tel.: 67721.

Nálunk jelentkező munkaszolgálatosok bajtársai címének felkutatását - bő éimanyagunkból - vállaljuk.

A H. O. H. FELHÍVÁSA A MAGYAR JISUVHOZ

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). - A Hitachdut Oléj Hungaria országos vezetőségének égisze alatt a magyar jisuv szervezeteinek képviselői tegnap este összeültek Haifán, hogy megtárgyalják az új magyarországi alijjával kapcsolatos problémákat. Az elmúlt két hétben körülbelül 40 nincstelen olé (főleg fiatalemberek) érkezett Magyarországra és feltehető, hogy a jelenleg Bécshben tartózkodó mintegy 700 magyar-zsidó

menekültből a közeljövőben többszázan fognak alijezni.

Dr. Ben-Cion Kauder, a HOH elnöke közölte, hogy a szervezet minden helyi csoportja kitábizottságot létesít, amelynek feladata lesz az új olék beilleszkedésének megkönnyítése. A Szochnut és a magyar jisuv közötti állandó összeköttetés megszerzésével a gyűlés egyhangúlag Salamon Mihályt birta meg. Dr. Marton Ernő hangsúlyozta, hogy a Szochnut kitáosztálya a legnagyobb készséget és megértést tanusítja a problémával szemben.

Felmerült a magyar jisuv megbízottjának Bécsbe való kiküldése, amit az ottani Szochnut-hatóságokhoz delegálnának a magyarországi zsidó menekültek alijjágyeinek intézésére. A továbbiakban a gyűlés megvitatta a magyarországi zsidóság megsegélyezésének módjait.

A HOH, mint a magyarországi zsidó képviselő, aggodalommal és fájdalommal osztozik a magyar gálutban élő és onnan az utolsó napokban elmenekült testvéreink sorsában.

Kötelességünk, hogy testvéreink segítségére siessünk és a segítőakcióhoz kérjük a jisuv segítségét.

Többszáz zsidónak sikerült az utolsó napokban elmenekülnie Magyarországról. Testvéri szeretettel hívjuk őket, hogy a gálutban való vándorlás helyett térjenek vissza a hazába, ahol gazdasági és szellemi kiállításban hathatós segítségükre leszünk.

Üdvözöljük azt a néhány testvérünket, akik már visszatértek a haza földjére.

Főbb, mint százezer zsidó testvérünk él Magyarországon és jövőjük emberi és zsidó szempontból egyaránt aggodalommal tölt el bennünket. Korossuk az utat és e célból felvettük az érintkezést nemzeti intézményekkel és a megfelelő szervezetekkel, hogy módot találjunk a Magyarországon inségben lévő zsidók megsegítésére.

Fel kell készülnünk, hogy amikor a segítés lehetősége megnyílik, azonnal teljesíthessük kötelességünket.

A magyar gálutban élő zsidóság hadd érezze, hogy Izráel zsidósága törődik vele, segíteni igyekszik rajta és hívja a hazába.

A Hitachdut Oléj Hungaria országos vezetősége

Az amerikai magyar zsidóság szervezetei közös segítőakciót indítanak

Izráel és a magyarországi zsidóság gyors megsegítésére

New York, (Az Új Kelet tudósítójától). - Az izráeli és magyarországi események az amerikai magyar zsidóságot és annak szervezeteit is mozgósították és gyors akciók beindítására készítettek. Az események hatása alatt az amerikai magyar zsidóság két nagy szervezete, a Magyar Zsidók Világszövetsége és a United Hungarian Jewish of America, amelyek között eddig megiehetően feszült volt a viszony, munkaközösséget létesítettek, hogy a rendkívüli időkben közös erőfeszítéssel próbálják megszervezni a se

gítő munkát. A munkaközösség elnöke dr. Weitzner Imre, a Világszövetség ügyvezető elnöke lett, míg tagjává Jack Kreisler, dr. Görög Frigyes, Sunshine Oszkár, Bromfield József, Duschnsky Jenő, Mrs. Fayt, Mrs. Nánást és Speed Bolvyát választották. A munkaközösség elhatározta, hogy a közeli napokban nagy gyűlést rendeznek New Yorkban és a legrövidebb időn belül delegációt küldenek Bécsbe, hogy segítségére legyen a Magyarországról Ausztriába menekült zsidóknak.

E Tel-
(57)
XXXIX. é.
Főszerkesztő
A szerkesztő
SCHOEN
Chadash L.
(vált Sch)
New-Yo
rom nyu
közös ja
UNO elő
az UNO-
adatát ha
vaslat le
UNO-had
adato a
ügyelete,
kell arról
ismét ha
a hajzás
és bizt
jók sza
csatorn
Az amer
térium te
hogy az
nek egyi
szabad h
sitása m
mára. E
szolva a
hogy
a szaba
nincsen
rált is
Incide
A had
lenti: T
pataink
bukkanta
Mitl K
területün
került
egyipton
bi pedig
esett. Cs
vesztésé
hat
Singa
Csu En
elnök te
körütra
titokban
kingi re
vázás k
nak az
matái j
ket a n
toogat.
egyipto
léte.
Az a
Csu Er
sa alati
végére
ser is
kezik.
Ben
Lond
négy á
zin- és
a Szu
követk
szág eg
tette s
hányh
korláto
nátat
Az o
elhatár
lékkal
termék
ország
csak h
Svájcb
szárna
kon t
haszná
vállala
zálékk
fogyas